

P.Z. br. 245

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-03/21-01/161

URBROJ: 65-22-07

Zagreb, 31. ožujka 2022.

ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA

PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnom bilježništvu*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 31. ožujka 2022. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra pravosuđa i uprave dr. sc. Ivana Malenicu i državne tajnike mr. sc. Josipa Salapića, Juru Martinovića i Sanjina Rukavinu.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/21-01/107

URBROJ: 50301-21/06-22-6

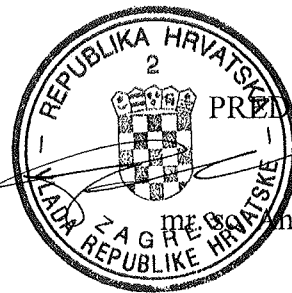
Zagreb, 31. ožujka 2022.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnom bilježništvu

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. - pročišćeni tekst i 5/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. u vezi s člankom 190. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 123/20.), Vlada Republike Hrvatske podnosi Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnom bilježništvu.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra pravosuđa i uprave dr. sc. Ivana Malenicu i državne tajnike mr. sc. Josipa Salapića, Juru Martinovića i Sanjina Rukavinu.

PREDSJEDNIK

me. g. Andrej Plenković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O JAVNOM BILJEŽNIŠTVU**

Zagreb, ožujak 2022.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O JAVNOM BILJEŽNIŠTVU

Članak 1.

U Zakonu o javnom bilježništvu („Narodne novine“, br. 78/93., 29/94., 162/98., 16/07., 75/09. i 120/16.) članak 1. mijenja se i glasi:

„Ovim se Zakonom uređuju ustrojstvo, ovlasti, način rada i nadzora nad radom te druga pitanja od značaja za javno bilježništvo kao javnu službu.“

Članak 2.

U članku 1.a ispred stavka 1. dodaje se oznaka stavka: „(1)“.

Iza točke 2. dodaje se točka 3. koja glasi:

„3. zakonom određeni sud na području kojega je sjedište javnog bilježnika je nadležni općinski sud te u stegovnom postupku nadležni županijski sud.“

Iza stavka 1. dodaje se stavak 2. koji glasi:

„(2) Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a imaju rodno značenje, odnose se jednako na muški i ženski rod.“

Članak 3.

U članku 3. iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

„(3) Kada je to posebno propisano, javni bilježnici mogu sastavljati javnobilježničke isprave u elektroničkom obliku.“

Dosadašnji stavak 3. postaje stavak 4.

Članak 4.

Naslov iznad članka 4. mijenja se i glasi: „Zastupanje stranaka“.

Članak 5.

Naslov iznad članka 6. i članak 6. mijenjaju se i glase:

„Službeni pečat, štambilja i žig

Članak 6.

(1) Javni bilježnik ima svoj službeni pečat i žig kojima ovjerava isprave koje sastavlja u obavljanju svoje službe.

(2) Javni bilježnik može imati štambilje koje će koristiti radi jednostavnijeg pisanja teksta same ovjere.

(3) Pečat i žig javnog bilježnika odobrava i ovjerava predsjednik zakonom određenog suda na području kojega je sjedište javnog bilježnika.“.

Članak 6.

Iza članka 12. dodaje se članak 12.a i naslov iznad članka koji glase:

„Kodeks javnobilježničke etike

Članak 12.a

(1) U obavljanju službe i u slobodno vrijeme javni bilježnici dužni su poštivati Kodeks javnobilježničke etike koji utvrđuje načela i pravila njihovog ponašanja radi čuvanja ugleda javnobilježničke službe.

(2) Kodeks javnobilježničke etike donosi Skupština Komore i objavljuje se u „Narodnim novinama“.“.

Članak 7.

U članku 13. stavku 1. točke 2. i 3. mijenjaju se i glase:

“2. koja ima poslovnu i zdravstvenu sposobnost za obavljanje službe javnog bilježnika,

3. koja je završila sveučilišni studij prava na pravnom fakultetu u Republici Hrvatskoj ili kojoj je priznata odgovarajuća inozemna visokoškolska kvalifikacija,“.

U točki 5. riječi: „pet godina“ zamjenjuju se riječima: „četiri godine“.

U točki 9. iza riječi: „javnog bilježnika,“ dodaju se riječi: „najkasnije u roku od šest mjeseci od dana imenovanja“.

U stavku 2. podstavku 1. iza riječi: „postupak“ dodaju se riječi: „za kaznena djela za koja se goni po službenoj dužnosti“.

Podstavak 3. mijenja se i glasi:

„- koja je odlukom stegovnog tijela razriješena dužnosti suca ili zamjenika državnog odvjetnika, kojoj je izrečena kazna prestanka državne službe odnosno kojoj je oduzeto pravo na obavljanje službe javnog bilježnika, javnobilježničkog prisjednika, javnobilježničkog savjetnika ili javnobilježničkog vježbenika odnosno kojoj je izrečena kazna gubitka prava na obavljanje odvjetništva, dok ne prođe deset godina od dana razrješenja, prestanka, gubitka odnosno oduzimanja prava.“.

Podstavci 5. i 6. mijenjaju se i glase:

„- koja ima nepodmireni dospjeli dug po osnovi javnih davanja sukladno posebnim propisima,

- protiv koje je pokrenut postupak stečaja potrošača ili koja je glavni dioničar odnosno glavni nositelj osnivačkih prava pravne osobe nad kojom je otvoren stečajni postupak.“

Članak 8.

U članku 14. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Javnog bilježnika za područje zakonom određenog suda rješenjem imenuje ministar nadležan za poslove pravosuđa (dalje u tekstu: Ministar) na temelju provedenog natječaja. Protiv rješenja Ministra može se pokrenuti upravni spor.“

Stavak 8. mijenja se i glasi:

„(8) O prijavljenim kandidatima Ministarstvo pribavlja mišljenja od službi odnosno tijela u kojima rade odnosno u kojima su radili.“

Iza stavka 8. dodaje se novi stavak 9. koji glasi:

„(9) Prijavljeni kandidati pozivaju se na razgovor s povjerenstvom koje osniva Ministar, na kojem im se postavljaju pitanja koja se odnose na njihov dosadašnji rad i aktivnosti na temelju kojih se može utvrditi njihov interes i sposobnost za pošteno i savjesno obavljanje javnobilježničke službe.“

Iza dosadašnjeg stavka 9. koji postaje stavak 10. dodaje se stavak 11. koji glasi:

„(11) Postupak prikupljanja mišljenja o kandidatima, sastav i način rada povjerenstva te način provedbe razgovora s kandidatima pravilnikom propisuje Ministar.“

Članak 9.

U članku 16. stavak 4. briše se.

Dosadašnji stavci 5. i 6. koji postaju stavci 4. i 5. mijenjaju se i glase:

„(4) Prilikom određivanja broja i sjedišta javnih bilježnika Ministarstvo će uzeti u obzir i potrebe za javnobilježničkim službenim radnjama, razvijenost gospodarskog i pravnog prometa te povjerene poslove.

(5) Ako u određenom mjestu na području nekog zakonom određenog suda zbog malog broja stanovnika i manje razvijenog gospodarskog i pravnog prometa nije opravdano imenovati javnog bilježnika, Ministarstvo će, nakon pribavljanja mišljenja Komore, odrediti koji će od javnih bilježnika s područja tog ili susjednih sudova i po kojem rasporedu obavljati javnobilježničku službu održavanjem uredovnih dana u tom mjestu na području tog zakonom određenog suda.“

Iza stavka 5. dodaje se stavak 6. koji glasi:

„(6) Broj i raspored javnobilježničkih mjesta pravilnikom utvrđuje Ministar.“

Članak 10.

U članku 17. stavku 3. iza riječi: „prisjednika“ stavlja se zarez i dodaje riječ: „savjetnika“.

Stavci od 6. do 10. brišu se.

Dosadašnji stavak 11. postaje stavak 6.

Članak 11.

U članku 18. iza stavka 8. dodaju se stavci 9., 10. i 11. koji glase:

„(9) Poslije polaganja prisege javni bilježnik dužan je pribaviti kvalificirani certifikat za elektronički potpis i elektronički pečat izdan od kvalificiranog pružatelja usluga povjerenja. Zahtjev za pribavljanje certifikata podnosi se Komori.

(10) Kvalificirani elektronički potpis ima jednak pravni učinak kao vlastoručni potpis i otisak pečata.

(11) Ovjera kvalificiranim elektroničkim pečatom u radu javnih bilježnika može se koristiti kada je to posebno propisano.“.

Članak 12.

Iza članka 18. dodaju se članci 18.a i 18.b s naslovima iznad njih koji glase:

„Informacijski sustav za rad javnih bilježnika

Članak 18.a

U svom radu javni bilježnici koriste informacijski sustav kojeg odobrava Komora.

Stručno usavršavanje

Članak 18.b

(1) Javni bilježnici dužni su se stalno stručno usavršavati.

(2) Pravila o programu i načinu provedbe stručnog usavršavanja javnih bilježnika uz suglasnost Ministra donosi Komora.“.

Članak 13.

U članku 21. stavak 1 mijenja se i glasi:

„(1) Javni bilježnik razrješava se:

1. ako naknadno prestanu postojati pretpostavke za obavljanje javnobilježničke službe, ili ako se naknadno utvrdi da prigodom imenovanja nisu postojale,

2. ako ne položi prisegu ili ne osigura opremu i prostor za obavljanje javnobilježničke službe sukladno odredbi članka 13. stavka 1. točke 9. ovoga Zakona,
3. ako se zaposli, počne koristiti starosnu ili invalidsku mirovinu ili počne obavljati neku drugu naplatnu službu,
4. ako mu sudskom odlukom bude oduzeta ili ograničena poslovna sposobnost,
5. ako uslijed zdravstvenog stanja ili bolesti postane trajno nesposoban za obavljanje javnobilježničke službe,
6. ako njegovi poslovni odnosi, način vođenja poslova ili način obavljanja povjerenih poslova ugrožavaju interese stranaka, pravnu sigurnost ili rad tijela vlasti koja su mu povjerila obavljanje pojedinih poslova,
7. ako ne produžava uredno svoje osiguranje od odgovornosti ili ne plaća naknadu za osiguranje Komori,
8. ako mu je pravomoćnom odlukom utvrđen nepodmireni dospjeli dug po osnovi javnih davanja.“.

Stavak 3. briše se.

Dosadašnji stavci 4. i 5. postaju stavci 3. i 4.

Članak 14.

Članak 22. mijenja se i glasi:

„Protiv odluke Ministarstva o razrješenju odnosno o utvrđenju prestanka službe može se pokrenuti upravni spor.“.

Članak 15.

U članku 23. dodaje se stavak 4. koji glasi:

„(4) Komora će po zaprimanju obavijesti Ministarstva o prestanku službe javnog bilježnika poduzeti radnje za opoziv kvalificiranog certifikata za elektronički potpis i elektronički pečat javnog bilježnika.“.

Članak 16.

Naslov iznad članka 25. mijenja se i glasi: „Gubitak prava na naziv“.

U članku 25. stavku 2. iza riječi: „izvan službe“ dodaju se riječi: „ako javnom bilježniku nije bila utvrđena stegovna odgovornost ili odgovornost za povredu Kodeksa javnobilježničke etike“.

Članak 17.

Naslov iznad članka 26. i članak 26. brišu se.

Članak 18.

Članak 27. mijenja se i glasi:

„(1) Ministar će javnog bilježnika privremeno udaljiti iz službe ako je pokrenut postupak za lišenje poslovne sposobnosti javnog bilježnika, ako je pokrenut postupak za utvrđenje trajne nesposobnosti za obavljanje javnobilježničke službe i ako je protiv javnog bilježnika pokrenut kazneni postupak za kazneno djelo za koje je predviđena (zapriječena) kazna zatvora od pet godina ili teža kazna ili za djelo koje je po svojoj prirodi takvo da ga čini nedostojnim za obavljanje javnobilježničke službe.

(2) Ministar može javnog bilježnika privremeno udaljiti iz službe ako je protiv javnog bilježnika pokrenut postupak za razrješenje zbog drugih osnova iz članka 21. ovoga Zakona, ako je u pokrenutom stegovnom postupku predloženo izricanje stegovne kazne oduzimanja prava na obavljanje službe i ako je protiv javnog bilježnika pokrenut kazneni postupak za kazneno djelo za koje je predviđena (zapriječena) kazna zatvora do pet godina.

(3) Do privremenog udaljenja dolazi izvršnošću rješenja o privremenom udaljenju iz stavka 1. i 2. ovoga članka te traje do pravomoćnog okončanja postupka za razrješenje, stegovnog postupka, postupka lišenja poslovne sposobnosti, postupka za utvrđivanje trajne nesposobnosti odnosno kaznenog postupka.

(4) Odredbe ovoga članka ne utječu na ovlasti stegovnog tijela o privremenom udaljenju javnog bilježnika u stegovnom postupku.

(5) Komora će po zaprimanju obavijesti Ministarstva o privremenom udaljenju javnog bilježnika poduzeti radnje za suspenziju kvalificiranog certifikata za njegov elektronički potpis i elektronički pečat.“.

Članak 19.

U članku 28. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) U slučaju privremenog udaljenja iz službe, ako javnom bilježniku nije postavljen vršitelj dužnosti, zakonom određeni sud uzet će na čuvanje spise, knjige, pečat i štambilju za vrijeme dok udaljenje traje.“.

Članak 20.

U članku 29. stavak 4. mijenja se i glasi:

„(4) Na zahtjev javnog bilježnika Ministarstvo može dozvoliti otvaranje pisarnice i održavanje uredovnih dana izvan sjedišta javnog bilježnika.“.

Iza stavka 4. dodaje se stavak 5. koji glasi:

„(5) Kriterije za određivanje smještaja, prostora, opreme i uređenja javnobilježničkih ureda pravilnikom propisuje Ministar.“.

Članak 21.

U članku 32. stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Radno vrijeme u javnobilježničkim uredima pravilnikom propisuje Ministar.“.

Članak 22.

U članku 36. stavku 3. riječi: „sud iz članka 34. stavka 4. ovoga Zakona“ zamjenjuju se riječima: „zakonom određeni sud na području kojega je sjedište javnog bilježnika“.

U stavku 4. iza riječi: „prisjednika“ stavlja se zarez i dodaje riječ: „savjetnika“.

Članak 23.

U članku 37. stavku 3. riječi: „sud iz članka 34. stavka 4. ovoga Zakona“ zamjenjuju se riječima: „zakonom određeni sud na području kojega je sjedište javnog bilježnika“.

U stavku 4. iza riječi: „službe“ dodaju se riječi: „odnosno zaposlenja“.

Članak 24.

Članak 38. mijenja se i glasi:

„(1) Javni bilježnik se ne smije povezati s odvjetnikom ni s drugim fizičkim ili pravnim osobama radi zajedničkog obavljanja službi niti koristiti isti poslovni prostor.

(2) Javni bilježnik ne smije biti član političke stranke niti se baviti političkom djelatnošću.“.

Članak 25.

U članku 39. stavci 3. i 4. brišu se.

Dosadašnji stavak 5. koji postaje stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Javni bilježnik smije obavljati dužnost izvršitelja oporuke i skrbnika, baviti se znanstvenom i nastavnom djelatnošću te objavljivati stručne radove.“.

Dosadašnji stavak 6. briše se.

Članak 26.

Naslov iznad članka 41. i članak 41. mijenjaju se i glase:

„Oslobođenje od plaćanja troškova

Članak 41.

(1) Ako stranka ima pravo na oslobođenje od plaćanja troškova postupka sukladno posebnim propisima koji vrijede za sudske postupke, od zakonom određenog suda na području kojega je sjedište javnog bilježnika od kojega se traži poduzimanje službene radnje može zahtijevati da je oslobodi dužnosti plaćanja javnobilježničkih pristojbi te nagrade i naknade troškova javnom bilježniku za obavljanje te radnje.

(2) U slučaju oslobođenja od obveze plaćanja nagrade i naknade troškova iz stavka 1. ovoga članka javni bilježnik od zakonom određenog suda na području kojega je njegovo sjedište ima pravo tražiti isplatu nagrade i naknade troškova na teret suda.

(3) Neovisno o odredbama stavka 1. i 2. ovoga članka stranka ima pravo na oslobođenje od plaćanja određenih troškova pružanja javnobilježničkih usluga u skladu s općim aktima Komore.“.

Članak 27.

Članak 42. stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Javnobilježnički prisjednik, savjetnik i vježbenik odgovaraju kao i javni bilježnik za štetu koju prouzroče povredom službene dužnosti pri samostalnom obavljanju kakve radnje u skladu s ovim Zakonom. Javni bilježnik odgovara solidarno s javnobilježničkim prisjednikom, savjetnikom i vježbenikom ako ih je ovlastio da samostalno obave radnju. Javni bilježnik ima pravo regresa prema javnobilježničkom prisjedniku, savjetniku i vježbeniku po općim pravilima o regresnoj odgovornosti službenih osoba. Za štetu koju prouzroče javnobilježnički prisjednik, savjetnik i vježbenik država ne odgovara.“.

Članak 28.

Iza članka 42. dodaje se članak 42.a i naslov iznad članka koji glase:

„Javnobilježnički poslovnik

Članak 42.a

(1) Poslovanje u javnobilježničkim uredima propisuje se Javnobilježničkim poslovnikom.

(2) Javnobilježnički poslovnik uz prethodno mišljenje Komore donosi Ministar.“.

Članak 29.

U članku 43. stavku 1. riječi: „strojem ili drugim sredstvom mehaničkog pisanja“ zamjenjuju se riječima: „na računalu“.

U stavku 3. riječi: „posebnim pravilnikom“ zamjenjuju se riječima: „Javnobilježničkim poslovnikom“.

Članak 30.

Iza članka 50. dodaju se članak 50.a i naslov iznad članka koji glase:

„Čuvanje i izdavanje javnobilježničkih isprava u elektroničkom obliku

Članak 50.a

(1) Komora vodi jedinstveni elektronički arhiv svih javnobilježničkih isprava u elektroničkom obliku.

(2) Ispisana javnobilježnička isprava u elektroničkom obliku je prikaz vanjskog obrasca elektroničke javnobilježničke isprave koji sadrži odgovarajući barkod odnosno QR kod, kontrolni broj i internetsku stranicu za provjeru vjerodostojnosti isprave i preuzimanje izvornika. Ispisana elektronička javnobilježnička isprava, bez dodatne ovjere, ima značaj otpravka javnobilježničke isprave.

(3) Način vođenja te pristup i korištenje elektroničkog arhiva javnobilježničkih isprava u elektroničkom obliku određuje Komora posebnim pravilima.“

Članak 31.

Iza članka 52. dodaju se članak 52.a i naslov iznad članka koji glase:

„Sastavljanje javnobilježničkih isprava u elektroničkom obliku

Članak 52.a

(1) Javnobilježničke isprave mogu se sastaviti u elektroničkom obliku kada je takav oblik posebno propisan za određene vrste pravnih poslova odnosno radnji.

(2) Ako sudionici u postupku sastavljanja isprave nisu fizički nazočni u javnobilježničkom uredu, njihova nazočnost može se osigurati putem sredstava elektroničke videokonferencijske komunikacije.

(3) Pri sastavljanju isprave iz stavka 1. ovoga članka javni bilježnik provjerava istovjetnost sudionika pomoću sredstava elektroničke identifikacije i autentifikacije visoke razine sigurnosti, a može izvršiti i dodatnu provjeru istovjetnosti, kao i ostale potrebne provjere nužne za valjanost javnobilježničke isprave.

(4) U slučaju sumnje u istovjetnost sudionika te u postojanje drugih pretpostavki valjanosti javnobilježničke isprave, javni bilježnik će zahtijevati fizičku nazočnost sudionika pri sastavljanju javnobilježničke isprave.

(5) Ako za javnobilježničku ispravu u elektroničkom obliku ovim Zakonom ili posebnim propisom nije drukčije propisano, na javnobilježničku ispravu u elektroničkom obliku na odgovarajući se način primjenjuju pravila o javnobilježničkoj ispravi u papirnatom (fizičkom) obliku.

(6) Javnobilježnička isprava koja je sačinjena u elektroničkom obliku, potpisana kvalificiranim elektroničkim potpisom sudionika i javnog bilježnika po svojim je učincima i pravnoj snazi izjednačena s javnobilježničkom ispravom u papirnatom (fizičkom) obliku.

(7) Pretpostavke, sadržaj i postupak sastavljanja i pohrane javnobilježničkih isprava u elektroničkom obliku uređuju se Javnobilježničkim poslovnikom.“.

Članak 32.

U članku 60. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) U ispravi javni će bilježnik navesti poznaje li sudionike odnosno na koji je način utvrdio njihovu istovjetnost, uz točno navođenje imena i prezimena, osobnog identifikacijskog broja i prebivališta svjedoka istovjetnosti te datuma i broja isprave upotrijebljene za utvrđivanje istovjetnosti i vlasti koja je tu ispravu izdala.“.

Članak 33.

U članku 68. stavku 2. riječ: „namještenik“ zamjenjuje se riječju: „zaposlenik“.

Članak 34.

U članku 69. stavku 1. točka 2. mijenja se i glasi:

„2) podatke o sudionicima: o fizičkim osobama (ime i prezime, osobni identifikacijski broj, adresa prebivališta, datum rođenja), a o pravnim osobama (matični broj subjekta – MBS iz sudskog registra ili broj drugog registra, osobni identifikacijski broj i sjedište),“

Članak 35.

Naslov iznad članka 74. mijenja se i glasi: „Ovjera prijepisa i preslika“.

U članku 74. stavku 7. riječ: „uspoređivala“ zamjenjuje se riječju: „uspoređivao“.

Članak 36.

U članku 77. stavku 1. riječ: „svojeručno“ zamjenjuje se riječju: „vlastoručno“.

Članak 37.

Naslov iznad članka 87. i članak 87. mijenjaju se i glase:

„Pisani zahtjev za poduzimanje radnje

Članak 87.

„(1) Zahtjev da se priopći izjava i poduzme pravna radnja može se javnom bilježniku uputiti i pisanim putem, uz vlastoručni ili kvalificirani elektronički potpis, u kojem slučaju navedeno zamjenjuje zapisnik iz članka 83. stavka 2. ovoga Zakona i prošiva se s posebnim zapisnikom koji javni bilježnik sastavlja o radnji iz članka 83. stavka 3. ovoga Zakona.

(2) U potvrdi se naznačuje kojim je oblikom pisanog priopćavanja zahtjev postavljen.“.

Članak 38.

Naslov iznad članka 88. i članak 88. mijenjaju se i glase:

„Potvrda o pisanom priopćenju

Članak 88.

(1) Javni bilježnik može izdati potvrdu o tome da je kojoj stranci, neovisno o mjestu njezinog stanovanja ili sjedišta, pismom ili drugim oblikom pisanog priopćavanja poslao priopćenje određenog sadržaja.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka javni bilježnik u zapisniku o priopćenju te u potvrdi navodi: ime i prezime odnosno naziv, osobni identifikacijski broj i adresu stranke koja je to zahtijevala, doslovni sadržaj priopćavanja te doslovni prijepis adrese na koju je priopćenje poslano.

(3) Dokaz o upućivanju poruke prošiva se uz zapisnik.“.

Članak 39.

U članku 90. stavku 2. iza riječi: „imena“ dodaju se riječi: „i prezimena odnosno nazive, osobne identifikacijske brojeve“.

U stavku 3. riječ: „utvrđen identitet“ zamjenjuje se riječju: „utvrđena istovjetnost“.

Članak 40.

U članku 109. stavku 2. riječi: „prezime i ime, zanimanje i adresu“ zamjenjuju se riječima: „ime i prezime, osobni identifikacijski broj, adresu i način utvrđenja istovjetnosti“.

U stavku 4. riječ: „poslata“ zamjenjuje se riječju: „poslana“.

U stavku 5. riječ: „identitet“ zamjenjuje se riječju: „istovjetnost“.

Članak 41.

U članku 117. stavci 3., 4. i 5. mijenjaju se i glase:

„(3) Postavljenom vršitelju dužnosti sud uz potvrdu predaje arhivu ranijeg javnog bilježnika, a njegove pečate i štambilje poništava. Ako je postavljeni vršitelj dužnosti javni bilježnik, u radu u svojstvu vršitelja dužnosti koristi svoj pečat.

(4) Kada služba vršitelja dužnosti prestane zbog popunjavanja upražnjenog mjesta, predsjednik suda zaključuje javnobilježničke knjige, popisuje zajedno s ranijim vršiteljem dužnosti spise, predmete, upisnike i knjige iz vremena ranijeg javnog bilježnika i iz vremena

vršitelja dužnosti te ih predaje novom javnom bilježniku, a pečate i štambilje vršitelja dužnosti poništava.

(5) O svim poduzetim radnjama iz ovoga članka predsjednik suda obavještava Ministarstvo i Komoru.“.

Stavak 6. briše se.

Članak 42.

Članak 122. mijenja se i glasi:

„(1) Javnobilježnički prisjednici su osobe sa završenim sveučilišnim studijem prava koje su zaposlene u javnobilježničkom uredu na neodređeno vrijeme i koje su upisane u Imenik javnobilježničkih prisjednika koji vodi Komora.“.

(2) U javnobilježničkom uredu mogu biti zaposlena najviše tri javnobilježnička prisjednika.

(3) U imenik javnobilježničkih prisjednika može biti upisana osoba koja ispunjava uvjete iz članka 13. stavka 1. točke 1., 2., 3., 4., 6., 7. i 8. ovoga Zakona. Na javnobilježničkog prisjednika na odgovarajući se način primjenjuje članak 12.a, članak 13. stavak 2., članak 18.b te članci 38. i 39. ovoga Zakona.

(4) Javni bilježnici prijavljuju Ministarstvu i Komori potrebu za otvaranjem mjesta javnobilježničkih prisjednika.

(5) O potrebi otvaranja mjesta javnobilježničkog prisjednika odlučuje Ministarstvo, na temelju pribavljenog mišljenja Komore. Odobrena mjesta javnobilježničkog prisjednika popunjavaju se na temelju natječaja što ga raspisuje i provodi Komora. Prigodom izbora osobito će se voditi računa o uspjehu postignutom na pravnom studiju i dotadašnjem radu.

(6) O izboru i postavljenju javnobilježničkog prisjednika odlučuje Ministarstvo, na temelju prethodno pribavljenog mišljenja Komore i javnog bilježnika. Ako se usprotivi postavljenju određenog javnobilježničkog prisjednika, javni bilježnik u narednih godinu dana ne može tražiti otvaranje mjesta javnobilježničkog prisjednika u svom uredu.

(7) Služba javnobilježničkog prisjednika počinje teći od dana upisa u imenik Komore. Javni bilježnik dužan je bez odgađanja obavijestiti Komoru i Ministarstvo o prestanku rada prisjednika. O prestanku službe javnobilježničkog prisjednika Ministarstvo donosi rješenje.

(8) Prisjednik je dužan uredno plaćati članarinu Komori.

(9) U slučaju bolesti ili drugih razloga zbog kojih je javnobilježnički prisjednik duže vremena spriječen obavljati svoju službu, za vrijeme spriječenosti zamijenit će ga zamjenik javnobilježničkog prisjednika, kojeg na prijedlog javnog bilježnika određuje Ministarstvo. Zamjenik javnobilježničkog prisjednika mora ispunjavati uvjete iz stavka 3. ovoga članka te se na njega na odgovarajući način primjenjuje članak 17. stavak 3., članak 42., članak 125., članak 126. stavak 2., 5. i 7. i članak 129. ovoga Zakona.

(10) Dok traje zamjena, zamijenjeni javnobilježnički prisjednik ne smije obavljati poslove javnobilježničkog prisjednika.“.

Članak 43.

Iza članka 122. dodaju se članak 122.a i naslov iznad članka koji glase:

„Javnobilježnički savjetnici

Članak 122.a

(1) Javnobilježnički savjetnici su osobe koje su zaposlene u javnobilježničkom uredu i koje ispunjavaju uvjete iz članka 13. stavka 1. točke 1., 2., 3., 6., 7. i 8. ovoga Zakona te imaju položen pravosudni ispit.

(2) Osobe iz stavka 1. ovoga članka upisuju se u Imenik javnobilježničkih savjetnika koji vodi Komora.

(3) U javnobilježničkom uredu mogu biti zaposlena najviše dva javnobilježnička savjetnika.

(4) Na javnobilježničke savjetnike na odgovarajući se način primjenjuje članak 12.a, članak 13. stavak 2., članak 18.b te članci 38. i 39. ovoga Zakona.

(5) Javni bilježnici prijavljuju Komori potrebu za otvaranjem mjesta javnobilježničkih savjetnika, a odobrena mjesta javnobilježničkih savjetnika popunjavaju se na temelju natječaja što ga raspisuje i provodi Komora.

(6) O izboru javnobilježničkih savjetnika rješenjem odlučuje Komora, osobito vodeći računa o uspjehu postignutom na sveučilišnom studiju prava i dotadašnjem radu. Rješenje o izboru javnobilježničkih savjetnika Komora dostavlja Ministarstvu.

(7) Ako javnobilježnički vježbenik položi pravosudni ispit te nastavi s radom u javnobilježničkom uredu u kojem postoji slobodno mjesto javnobilježničkog savjetnika u smislu stavka 3. ovoga članka, javni bilježnik dužan je bez odgode podnijeti prijedlog za njegov upis u Imenik javnobilježničkih savjetnika.

(8) Javni bilježnik dužan je bez odgode obavijestiti Komoru o svakom prestanku rada javnobilježničkog savjetnika.“.

Članak 44.

Članak 123. mijenja se i glasi:

„(1) Javnobilježnički vježbenici su osobe koje su zaposlene u javnobilježničkom uredu i koje ispunjavaju uvjete iz članka 13. stavka 1. točke 1., 2., 3., 6., 7. i 8. ovoga Zakona.

(2) Osobe iz stavka 1. ovoga članka upisuju se u Imenik javnobilježničkih vježbenika koji vodi Komora.

(3) Na javnobilježničke vježbenike na odgovarajući se način primjenjuje članak 12.a, članak 13. stavak 2., članak 18.b te članci 38. i 39. ovoga Zakona.

(4) Javni bilježnici prijavljuju Komori potrebu za otvaranjem mjesta javnobilježničkih vježbenika, a odobrena mjesta javnobilježničkih vježbenika popunjavaju se na temelju natječaja što ga raspisuje i provodi Komora.

(5) O izboru javnobilježničkih vježbenika rješenjem odlučuje Komora, osobito vodeći računa o uspjehu postignutom na sveučilišnom studiju prava i dotadašnjem radu. Rješenje o izboru javnobilježničkih vježbenika Komora dostavlja Ministarstvu.

(6) Javnobilježnička vježba počinje teći od dana upisa vježbenika u Imenik, a može najduže trajati tri godine od dana stjecanja uvjeta za polaganje pravosudnog ispita, nakon čega vježbeniku prestaje pravo na obavljanje javnobilježničke vježbe te se briše iz Imenika vježbenika.

(7) Javni bilježnik dužan je bez odgode obavijestiti Komoru o prestanku rada javnobilježničkog vježbenika.“.

Članak 45.

Članak 124. mijenja se i glasi:

„Protiv odluke Ministarstva o izboru i postavljenju te prestanku službe javnobilježničkog prisjednika, protiv odluke Komore o izboru javnobilježničkog savjetnika i vježbenika te odluke kojom se odbija zahtjev za upis javnobilježničkog savjetnika ili vježbenika u Imenik, protiv odluke Komore kojom uskraćuje potvrda o obavljanju javnobilježničke vježbe te protiv odluke koje se određuje brisanje javnobilježničkog prisjednika, savjetnika odnosno vježbenika iz Imenika, javnobilježnički prisjednik, savjetnik odnosno vježbenik imaju pravo pokrenuti upravni spor, osim ako je odluka o brisanju iz Imenika donesena na temelju odluke stegovnih tijela.“.

Članak 46.

Naslov iznad članka 125. i članak 125. mijenjaju se i glase:

„Prisega javnobilježničkih prisjednika, savjetnika i vježbenika

Članak 125.

(1) Javnobilježnički prisjednik, savjetnik i vježbenik dužni su pred predsjednikom Komore ili javnim bilježnikom koga na to ovlasti Komora položiti prisegu.

(2) Prisega javnobilježničkih prisjednika, savjetnika i vježbenika po sadržaju je istovjetna javnobilježničkoj prisezi.

(3) O polaganju prisege sastavlja se zapisnik, a ako prisega nije položena pred predsjednikom Komore, primjerak zapisnika dostavlja se Komori.“.

Članak 47.

U članku 126. stavku 4. iza riječi: „Zakona“ dodaju se riječi: „te obavljati druge poslove sukladno posebnim propisima“.

Stavak 6. mijenja se i glasi:

„(6) Javni bilježnik dužan je za javnobilježničkog prisjednika, javnobilježničkog savjetnika i javnobilježničkog vježbenika od Komore pribaviti kvalificirani certifikat za elektronički potpis.“.

Članak 48.

Članak 127. briše se.

Članak 49.

U članku 128. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Zamjenik javnog bilježnika određuje se između javnih bilježnika i javnobilježničkih prisjednika.“.

Članak 50.

Članak 129. mijenja se i glasi:

„(1) Ako se može osnovano pretpostaviti da će spriječenost javnog bilježnika za obavljanje službe trajati dulje od 30 dana, javni bilježnik dužan je potrebu za zamjenikom pisano prijaviti Ministarstvu uz obavijest Komori te predložiti osobu zamjenika i po mogućnosti vrijeme trajanja zamjene.“.

(2) Javni bilježnik može unaprijed prijaviti Ministarstvu ime osobe koja ga može zamijeniti u slučaju spriječenosti za obavljanje službe u razdoblju od najdulje godinu dana, u kojem je slučaju nastanak potrebe zamjene dužan bez odgode prijaviti Ministarstvu uz obavijest Komori.

(3) Predložene zamjenike iz stavka 1. i 2. ovoga članka rješenjem odobrava Ministarstvo te ih Komora upisuje u Imenik javnobilježničkih zamjenika.

(4) Ako Ministarstvo ne odobri predložene zamjenike u roku od osam dana, pozvat će javnog bilježnika da predloži drugu osobu za svog zamjenika, a ako javni bilježnik ne predloži drugu osobu, zamjenika rješenjem postavlja Ministarstvo uz prethodno mišljenje Komore.

(5) Iz opravdanih razloga odobreno vrijeme zamjene može se i produljiti.

(6) Javni bilježnik dužan je Ministarstvu prijaviti prestanak potrebe za zamjenjivanjem.

(7) Ovlasti zamjenika počinju preuzimanjem službe i prestaju predajom službe javnom bilježniku ili opozivom ovlasti.

(8) Službene radnje zamjenika nisu bez učinka samo zato što nisu bile ispunjene pretpostavke za njegovo postavljenje ili zato što su naknadno otpale.“.

Članak 51.

U članku 130. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Ako javni bilježnik umre, bude privremeno udaljen iz službe, ako se odrekne službe ili ako mu bude oduzeto pravo na obavljanje službe, Ministarstvo mu po službenoj dužnosti, uz prethodno mišljenje Komore, određuje vršitelja dužnosti između javnih bilježnika ili javnobilježničkih prisjednika koji se upisuje u Imenik vršitelja dužnosti javnih bilježnika koji vodi Komora.“.

Iza stavka 4. dodaje se stavak 5. koji glasi:

„(5) Ovlasti vršitelja dužnosti počinju preuzimanjem službe i prestaju početkom rada javnog bilježnika ili opozivom ovlasti.“.

Članak 52.

U članku 131. stavku 2. prva rečenica mijenja se i glasi:

„(2) Vršitelj dužnosti i zamjenik javnog bilježnika polažu prisegu pred predsjednikom zakonom određenog suda.“.

Članak 53.

U članku 134. stavku 1. točki 4. iza riječi: „prisjednika“ stavlja se zarez i dodaje riječ: „savjetnika“.

U točki 6. riječ: „Komoru“ zamjenjuje se riječju: „nadležnost“.

Članak 54.

Članak 136. mijenja se i glasi:

„(1) Predsjednik i članovi Upravnog odbora imaju pravo na nagradu i naknadu troškova za svoj rad u tijelima Komore.

(2) Visinu nagrade i naknade troškova iz stavka 1. ovoga članka određuje Upravni odbor.“.

Članak 55.

Članak 137. mijenja se i glasi:

„Protiv odluka tijela Komore kojima se odlučuje o pravima i dužnostima javnih bilježnika, vršitelja dužnosti te javnobilježničkih zamjenika, prisjednika, savjetnika i vježbenika, ako nije drukčije određeno ovim Zakonom, može se pokrenuti upravni spor.“.

Članak 56.

Naslov iznad članka 139. i članak 139. mijenjaju se i glase:

„Predstavnicima javnobilježničkih prisjednika, savjetnika i vježbenika

Članak 139.

Statutom Komore uređuje se broj, način izbora, prava i dužnosti predstavnika javnobilježničkih prisjednika, savjetnika i vježbenika u tijelima Komore.“

Članak 57.

Članak 140. mijenja se i glasi:

„(1) U nadzoru nad radom javnobilježničke službe Ministarstvo može po službenoj dužnosti ili u povodu pritužbi zainteresiranih osoba odrediti pregled poslovanja Komore, pojedinih javnih bilježnika, vršitelja dužnosti, javnobilježničkih zamjenika, prisjednika, savjetnika i vježbenika te poduzeti potrebne mjere da se utvrđene nepravilnosti otklone i sankcioniraju.

(2) Nadzor iz stavka 1. ovoga članka obavljaju službenici Ministarstva raspoređeni na radna mjesta inspektora, viših inspektora i viših inspektora - specijalista.

(3) Inspektor može biti osoba koja ima završen sveučilišni studij prava i najmanje tri godine radnog iskustva na odgovarajućim poslovima, viši inspektor može biti osoba koja ima završen sveučilišni studij prava i najmanje četiri godine radnog iskustva na odgovarajućim poslovima, a viši inspektor – specijalist može biti osoba koja ispunjava uvjete za višeg inspektora, ima istaknute rezultate u području od značaja za rad državnog tijela i prethodno odobrenje ministarstva nadležnog za službeničke odnose.

(4) Poslovi radnih mjesta iz stavka 2. ovoga članka su poslovi s posebnim uvjetima rada.

(5) Za obavljanje pojedinih nadzora iz stavka 1. ovoga članka Ministar može zatražiti od predsjednika zakonom određenog suda na području kojega se nalazi sjedište Komore ili javnobilježničkog ureda te od Komore da odrede suce odnosno javne bilježnike koji će sudjelovati u nadzoru.

(6) Komora i osobe iz stavka 1. ovoga članka dužni su Ministarstvu omogućiti pregled spisa, knjiga, upisnika i imenika koji se kod njih nalaze.

(7) Ministarstvo u obavljanju nadzora ima pravo uvida u informacijski sustav odobren od Komore.

(8) Ministar može raspustiti Upravni odbor i smijeniti predsjednika Komore, ako u radu tih tijela utvrdi teže nepravilnosti, odnosno ako ona ni nakon opomene ne ispune svoje zakonske obveze. U svom rješenju Ministar će odrediti rok za izbor novog Upravnog odbora i predsjednika Komore, a imenovat će i svog povjerenika između javnih bilježnika u Republici Hrvatskoj, koji će obavljati poslove tih tijela sve dok njihovo obavljanje ne preuzmu novoizabrana tijela.

(9) Povjerenik obavlja svoju djelatnost u sjedištu Komore i ima pravo na primjerenu nagradu i naknadu troškova na račun Komore u visini koju odredi Ministar.

(10) Na temelju utvrđenja obavljenog nadzora Ministar može izreći ukor javnom bilježniku i drugim osobama iz stavka 1. ovoga članka zbog neprimjerenog ponašanja. Protiv ukora te osobe mogu izjaviti žalbu prvostupanjskom stegovnom vijeću.

(11) Izricanje ukora ne utječe na pravo pokretanja stegovnog postupka i postupka razrješenja.

(12) Način provedbe nadzora nad pravilnim i zakonitim obavljanjem javnobilježničke službe pravilnikom propisuje Ministar.“

Članak 58.

Članak 141. mijenja se i glasi:

„(1) Nadzor nad radom i ponašanjem javnih bilježnika, vršitelja dužnosti te javnobilježničkih zamjenika, prisjednika, savjetnika i vježbenika obavljaju i Upravni odbor i predsjednik Komore.

(2) Tijela iz stavka 1. ovoga članka ovlaštena su davati upute i stavljati primjedbe na njihov rad.

(3) Upravni odbor Komore najmanje jednom u tri godine obavlja pregled rada ureda javnih bilježnika radi provjere njihova poslovanja te radi obavljanja pregleda određuje dva ili više svojih članova.

(4) Upravni odbor Komore na početku svake kalendarske godine utvrđuje godišnji plan pregleda iz stavka 3. ovoga članka te ga dostavlja Ministarstvu, a iz opravdanih razloga pregleda može obavljati i u uredima koji nisu obuhvaćeni donesenim planom.

(5) Ako se utvrde nepravilnosti u radu osoba iz stavka 1. ovoga članka, protiv njih će se poduzeti mjere utvrđene ovim Zakonom i Statutom Komore.

(6) O provedenim pregledima, utvrđenjima i poduzetim mjerama Upravni odbor Komore dužan je bez odgode obavijestiti Ministarstvo.“

Članak 59.

U članku 142. iza riječi: „prisjednika“ stavlja se zarez i dodaje riječ: „savjetnika“.

Članak 60.

Članak 143. mijenja se i glasi:

„(1) O svakom odsustvu ili spriječenosti za rad javni bilježnik dužan je obavijestiti zakonom određeni sud na čijem je području njegovo sjedište, Komoru i Ministarstvo.

(2) Za odsustvo dulje od osam dana javni bilježnik mora dobiti odobrenje Komore, a za odsustvo dulje od 30 dana od Ministarstva zatražiti postavljanje zamjenika javnog bilježnika sukladno članku 129. ovoga Zakona.

(3) Odredbe ovoga članka na odgovarajući način primjenjuju se na zamjenike i vršitelje dužnosti javnih bilježnika.

(4) U slučaju privremene spriječenosti javnog bilježnika za rad kada nije zatraženo postavljanje zamjenika javnog bilježnika na odgovarajući se način primjenjuje članak 28. ovoga Zakona.“.

Članak 61.

Članak 144. mijenja se i glasi:

„Ako iz ponašanja javnog bilježnika ili njegovog odnosa prema radu i strankama proizlazi sumnja na trajni gubitak zdravstvene sposobnosti za obavljanje javnobilježničke službe uslijed zdravstvenog stanja odnosno bolesti, Ministar će pred zakonom određenom sudu na čijem je području sjedište javnog bilježnika pokrenuti postupak za utvrđivanje trajne nesposobnosti za obavljanje javnobilježničke službe.“.

Članak 62.

U članku 145. stavku 3. točka 5. mijenja se i glasi:

„5) ako protivno propisima zaračunava pristojbu, nagradu i troškove obavljanja službenih radnji i povjerenih poslova,“.

U točki 9. iza riječi: „tijela“ stavlja se zarez, a točka sa zarezom briše se i dodaju se riječi: „osobito ako bez opravdanog razloga ne izvršava povjerene poslove u ostavljenom roku ili o nemogućnosti njihovog izvršenja u ostavljenom roku iz opravdanih razloga pravovremeno ne obavijesti sud ili drugo tijelo koje mu je posao povjerilo“.

Točka 10. mijenja se i glasi:

„10) ako ne vodi ili ako neuredno ili protivno propisima vodi knjige, upisnike i imenike, osobito ako ostavlja prazne rubrike,“.

U točki 14. riječi: „za plaću državnu ili koju drugu stalnu javnu ili privatnu službu“ zamjenjuju se riječima: „naplatne poslove, poslove koji nisu u skladu s ugledom, čašću i nepristranošću javnog bilježnika odnosno poslove i djelovanja koji su Zakonom zabranjeni“.

Točka 15. mijenja se i glasi:

„15) ako nemarno upravlja svojim uredom, osobito ako službu obavlja u prostoru koji nije odobrilo Ministarstvo, u prostoru ureda napravi preinake bez odobrenja Ministarstva, ne postupa prema propisima koji uređuju radno vrijeme, smještaj, prostor, opremu i uređenje ureda, čuvanje dokumentarnog gradiva te ne postupa sukladno odredbama ovoga Zakona koje se odnose na zaposlenike u javnobilježničkom uredu,“.

Iza točke 15. dodaje se nova točka 16. koja glasi:

„16) ako protivno zakonu obavlja službene radnje izvan svog službenog područja, bez odobrenja Ministarstva održava uredovne dane ili otvori pisarnicu, povrijedi svoje obveze održavanja uredovnih dana bez opravdanog razloga te povrijedi svoje obveze u slučaju odsustva i spriječenosti za rad,“.

Iza točke 16. dodaju se točke od 17. do 20. koje glase:

„17) ako učestalo krši odredbe Kodeksa javnobilježničke etike,

18) ako povrijedi obveze stručnog usavršavanja,

19) ako povrijedi dužnosti sudjelovanja u radu tijela Komore,

20) ako se ne podvrgne prosudbi zdravstvenog stanja u postupku utvrđivanja trajne nesposobnosti za obavljanje službe,“.

Dosadašnja točka 16. postaje točka 21.

U stavku 5. riječi: “prisjednika i vježbenika“ zamjenjuju se riječima: „prisjednike, savjetnike i vježbenike“.

Članak 63.

Članak 146. mijenja se i glasi:

„(1) Kazne za neurednost javnih bilježnika su:

1) pisana opomena

2) novčana kazna do visine jedne osnovne mjesečne plaće suca županijskog suda, plaćanje koje se može odrediti u najviše pet jednakih mjesečnih obroka.

(2) Kazne za neurednost javnobilježničkih prisjednika, savjetnika i vježbenika su pisana opomena i novčana kazna.

(3) Javnobilježničkom prisjedniku novčana kazna može se izreći do visine jedne osnovne mjesečne plaće suca općinskog suda, javnobilježničkom savjetniku novčana kazna do visine jedne osnovne mjesečne plaće sudskog savjetnika u općinskom sudu, a javnobilježničkom vježbeniku novčana kazna do visine jedne osnovne mjesečne plaće sudačkog vježbenika u općinskom sudu, plaćanje kojih se može odrediti u najviše pet jednakih mjesečnih obroka.“.

Članak 64.

U članku 147. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Kazne za stegovni prijestup javnih bilježnika su:

1) pisani ukor

2) novčana kazna do visine tri osnovne mjesečne plaće suca županijskog suda, plaćanje koje se može odrediti u najviše deset jednakih mjesečnih obroka

3) privremeno oduzimanje prava na obavljanje službe u trajanju do godinu dana

4) oduzimanje prava na obavljanje službe.“.

Stavak 5. mijenja se i glasi:

„(5) Kazne za stegovni prijestup javnobilježničkih prisjednika, savjetnika i vježbenika su pisani ukor, novčana kazna i oduzimanje prava na obavljanje službe javnobilježničkog prisjednika, savjetnika ili vježbenika. Javnobilježničkom prisjedniku može se izreći i kazna privremenog oduzimanja prava da obavlja poslove vršitelja dužnosti ili javnobilježničkog zamjenika, najduže u trajanju od godinu dana.“.

Iza stavka 5. dodaje se stavak 6. koji glasi:

„(6) Javnobilježničkom prisjedniku može se izreći novčana kazna do visine tri osnovne mjesečne plaće suca općinskog suda, javnobilježničkom savjetniku novčana kazna do visine tri osnovne mjesečne plaće sudskog savjetnika u općinskom sudu, a javnobilježničkom vježbeniku novčana kazna do visine tri osnovne mjesečne plaće sudačkog vježbenika u općinskom sudu, plaćanje kojih se može odrediti u najviše deset jednakih mjesečnih obroka. Ako je javnobilježnički prisjednik postavljen za javnobilježničkog zamjenika ili vršitelja dužnosti, novčana kazna može mu se izreći kao javnom bilježniku.“.

Članak 65.

U članku 149. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Stegovni progon za neurednost zastarijeva nakon tri godine, a za stegovne prijestupe nakon šest godina od dovršetka stegovnog djela.“.

Stavak 2. briše se.

Dosadašnji stavci 3. i 4. postaju stavci 2. i 3.

Članak 66.

U članku 150. stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) U Republici Hrvatskoj javnobilježnička stegovna vijeća osnovat će se u zakonom određenom sudu u Osijeku za područje sudova u Osijeku, Slavonskom Brodu i Vukovaru, u zakonom određenom sudu u Rijeci za područje sudova u Puli-Pola i Rijeci, u zakonom određenom sudu u Splitu za područje sudova u Dubrovniku, Splitu, Šibeniku i Zadru, u zakonom određenom sudu u Zagrebu, za područje sudova u Bjelovaru, Karlovcu, Sisku, Varaždinu, Velikoj Gorici i Zagrebu.“.

U stavku 4. iza riječi: „Ministarstvo“ dodaju se riječi: „i Komoru“.

Članak 67.

U članku 151. riječi: „istražni sudac“ zamjenjuju se riječima: „sudac istrage“.

Članak 68.

U članku 153. stavku 4. riječi: „o dovođenju“ i zarez iza njih brišu se.

Stavak 5. mijenja se i glasi:

„(5) O podnesenom prijedlogu za pokretanje stegovnog postupka protiv javnog bilježnika, prisjednika, savjetnika i vježbenika, Komora, odnosno državni odvjetnik i oštećenik dužni su pisano odmah obavijestiti Ministarstvo.“.

Članak 69.

U članku 154. stavku 4. iza riječi: „obavijestiti“ dodaje se riječ: „Ministarstvo“ i stavlja zarez.

U stavku 6. iza riječi: „prisjednika“ stavlja se zarez i dodaje riječ: „savjetnika“.

Članak 70.

Naslov iznad članka 155. mijenja se i glasi: „Izvršenje stegovnih odluka“.

Članak 71.

U članku 161. riječi: „Komora u suglasnosti s Ministarstvom“ zamjenjuju se riječima: „Ministar uz mišljenje Komore“.

Članak 72.

Naslov iznad članka 165. i članak 165. mijenjaju se i glase:

„Zabilježba i potvrda o nagradi, javnobilježničkoj pristojbi i troškovima

Članak 165.

(1) Na svakoj ispravi i na svakom otpravku javni bilježnik bilježi iznos zaračunate nagrade, javnobilježničke pristojbe i troška.

(2) Javni bilježnik izdaje specificirani račun o plaćenju nagradi, javnobilježničkoj pristojbi i troškovima.“.

Članak 73.

Članak 166. mijenja se i glasi:

„(1) Nagrada i trošak javnog bilježnika kao povjerenika koje vlasti određuje se posebnim propisima.“.

(2) Republika Hrvatska ne jamči za naplativost nagrade i troška javnog bilježnika kao povjerenika neke vlasti.“.

Članak 74.

Članak 170. mijenja se i glasi:

„(1) Javnobilježnički ispit ovlaštene su polagati osobe koje imaju položeni pravosudni ispit i koje su nakon polaganja pravosudnog ispita radile najmanje 18 mjeseci kao pravosudni dužnosnici, odvjetnici, odvjetnički vježbenici ili javnobilježnički, sudski ili državnoodvjetnički savjetnici, odnosno najmanje dvije godine radile na drugim pravnim poslovima.

(2) Javnobilježničkim ispitom provjerava se poznavanje pravnih propisa koji uređuju javnobilježničku službu, ovjeru i legalizaciju isprava u odnosima s međunarodnim elementom, trgovačka društva, zemljišnoknjižni postupak, upis u sudski registar, nasljedno, obiteljsko, stvarno i obvezno pravo, izvanparnični i ovršni postupak te poznavanje pravnih propisa iz područja na kojima javni bilježnici djeluju kao povjerenici sudova i drugih vlasti.

(3) Pri određivanju programa i sadržaja javnobilježničkog ispita vodit će se računa o sadržaju pravosudnog ispita, kako bi se izbjegla ponovna provjera područja koja su prethodno bila obuhvaćena pravosudnim ispitom.

(4) Program i način polaganja javnobilježničkog ispita uređuje se pravilnikom koji donosi Ministar.“.

Članak 75.

(1) Javni bilježnici koji su na temelju članka 26. Zakona o javnom bilježništvu („Narodne novine“, br. 78/93., 29/94., 162/98., 16/07., 75/09. i 120/16.) preuzeli javnobilježničke urede ranijih javnih bilježnika mogu nastaviti s radom u postojećim uredima, ali su dužni njihov smještaj, prostorije, opremu i uređenje ureda uskladiti s važećim propisima u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Javni bilježnici koji na temelju članka 6. stavka 4. Zakona o javnom bilježništvu („Narodne novine“, br. 78/93., 29/94., 162/98., 16/07., 75/09. i 120/16.) odobreno korištenje grba mogu nastaviti koristiti grb do prestanka službe.

(3) Javni bilježnici koji na temelju članka 38. stavka 2. Zakona o javnom bilježništvu („Narodne novine“, br. 78/93., 29/94., 162/98., 16/07., 75/09. i 120/16.) zajednički obavljaju svoju službu mogu nastaviti zajedničko obavljanje službe do prestanka službe jednog od njih.

(4) Javnobilježnički zamjenici iz članka 128. stavka 2. Zakona o javnom bilježništvu („Narodne novine“, br. 78/93., 29/94., 162/98., 16/07., 75/09. i 120/16.) koji nisu javni bilježnici niti javnobilježnički prisjednici nastavljaju obavljati zamjenu do vremena do kojeg im je zamjena odobrena.

(5) Do stupanja na snagu izmjena posebnih propisa koji se odnose na poslove s posebnim uvjetima rada u državnoj službi i unutarne ustrojstvo Ministarstva poslove nadzora

Ministarstva nad javnobilježničkom službom obavljaju službenici Ministarstva raspoređeni na poslove u vezi s javnobilježničkom službom.

(6) Stegovni postupci i postupci imenovanja javnih bilježnika pokrenuti prije stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se prema odredbama Zakona o javnom bilježništvu („Narodne novine“, br. 78/93., 29/94., 162/98., 16/07., 75/09. i 120/16.).

Članak 76.

(1) Ministar će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona uskladiti Javnobilježnički poslovnik („Narodne novine“, br. 38/94., 82/94., 37/96., 151/05., 115/12., 120/14. i 99/21.) s odredbama ovoga Zakona.

(2) Pravilnike iz članka 8., 9., 20., 21., 57. i 74. ovoga Zakona Ministar će donijeti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Javnobilježničku tarifu iz članka 71. ovoga Zakona Ministar će donijeti u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(4) Komora će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona uskladiti Kodeks javnobilježničke etike iz članka 6. ovoga Zakona i Statut s odredbama ovoga Zakona.

(5) Pravila iz članka 12. i članka 30. ovoga Zakona Komora će donijeti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(6) Odluku o visini prava na nagradu i naknadu troškova za rad predsjednika i članova Upravnog odbora iz članka 54. ovoga Zakona, Upravni odbor donijet će u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(7) Ispunjenost tehničkih uvjeta za primjenu kvalificiranog elektroničkog pečata i korištenje sredstava elektroničke videokonferencijske komunikacije utvrdit će Komora odlukom o ispunjavanju uvjeta za primjenu kvalificiranog elektroničkog pečata i korištenje sredstava elektroničke videokonferencijske komunikacije u poslovanju javnih bilježnika.

Članak 77.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI

Zakonom o javnom bilježništvu („Narodne novine“, br. 78/93., 29/94., 162/98., 16/07., 75/09. i 120/16.) uređuju se ustrojstvo, ovlasti i način rada javnog bilježništva kao javne službe.

Izradi ovoga Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnom bilježništvu pristupilo se prvenstveno radi potrebe uvođenja javnobilježničkih isprava u elektroničkom obliku odnosno radi usklađivanja odredaba Zakona o javnom bilježništvu koje se odnose na sastavljanje javnobilježničke isprave sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o trgovačkim društvima i Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o sudskom registru, kojima se u hrvatsko zakonodavstvo preuzimaju odredbe Direktive (EU) 2019/1511 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o izmjeni Direktive (EU) 2017/1132 u pogledu upotrebe digitalnih alata i postupaka u pravu društava (Tekst značajan za EGP) (SL L 186, 11.7.2019.).

S obzirom da su Zakonom o trgovačkim društvima i Zakonom o sudskom registru javni bilježnici utvrđeni kao ovlašteni sastavljači isprava za osnivanje odnosno doregistraciju društava, a da se izmjenama ovih zakona omogućuju osnivanje i doregistracija društava na daljinu, potrebno je javnobilježničke isprave u elektroničkom obliku uvesti i u Zakon o javnom bilježništvu.

Sastavljanje javnobilježničkih isprava u elektroničkom obliku bit će prema ovom Zakonu moguće kada je to posebno propisano te će uključivati i mogućnost sudjelovanja stranaka koje nisu fizički prisutne, a čija će se nazočnost osigurati putem sredstava elektroničke videokonferencijske komunikacije.

Ove izmjene i dopune Zakona o javnom bilježništvu iskorištene su i za neke druge izmjene ovoga Zakona na područjima u čijoj su dosadašnjoj primjeni utvrđeni određeni nedostaci, prvenstveno imajući u vidu da je riječ o Zakonu donesenom još 1993., čije su se kasnije izmjene i dopune provodile samo fragmentarno i čije pojedine odredbe danas više ne odgovaraju potrebama pravnog prometa i ulozi javnih bilježnika u tom prometu.

II. PITANJA KOJA SE ZAKONOM RJEŠAVAJU

Osim modernizacije poslovanja javnih bilježnika uvođenjem elektroničkih javnobilježničkih isprava, ovim se Zakonom nastoji osigurati veća dostupnost javnobilježničkih usluga u mjestima u kojima nije osnovano utvrditi sjedište javnog bilježnika kroz određivanje obavljanja uredovnih dana po službenoj dužnosti.

Kao zastarjele i neodgovarajuće izostavljaju se odredbe Zakona o javnom bilježništvu o grbu javnih bilježnika, preuzimanju javnobilježničkih ureda, zajedničkom obavljanju službe i o postupku utvrđivanja uvjeta za osiguranje od odgovornosti javnih bilježnika.

Zakonom se jasnije propisuju pojedina pitanja koja se odnose na javnobilježničku službu, kao što su ona o nespojivosti obavljanja drugih poslova, odsutnosti i spriječenosti za rad te zamjeni javnih bilježnika, o pečatima i potpisima, osiguranju prostora i opreme za rad te

pisanju javnobilježničkih isprava, u koje se kao obvezan podatak uvodi i osobni identifikacijski broj stranaka i drugih sudionika poslova koji se poduzimaju pred javnim bilježnikom.

Zakonom se smanjuje ograničenje broja javnobilježničkih prisjednika i savjetnika zaposlenih u jednom uredu, prvenstveno zbog predstojećeg planiranog proširenja kruga poslova povjerenih javnim bilježnicima te se cjelovitije uređuju statusna pitanja svih zaposlenika javnobilježničkih ureda. Zbog utvrđene praktične potrebe regulira se institut zamjenika javnobilježničkog prisjednika te se mijenjaju uvjeti za obavljanje poslova zamjenika javnog bilježnika.

Radi osiguranja veće fleksibilnosti i lakšeg revidiranja vrednovanja rada javnih bilježnika predlaže se izmijeniti i ovlast za donošenje Javnobilježničke tarife te istu povjeriti ministru nadležnom za poslove pravosuđa umjesto Komori, a način propisivanja nagrade za obavljanje povjerenih poslova uskladiti s važećim normativnim okvirom koji regulira obavljanje pojedinih povjerenih poslova.

Akcijskim planom za liberalizaciju tržišta usluga, usvojenim Zaključkom Vlade Republike Hrvatske, od 29. travnja 2021., predviđene su i mjere "skratiti vrijeme potrebnog radnog iskustva na pravnim poslovima nakon položenog pravosudnog ispita za stjecanje uvjeta za polaganje javnobilježničkog ispita" te "odrediti kraće trajanje uvjeta radnog staža na pravnim poslovima nakon položenog pravosudnog ispita potrebnog za imenovanje javnih bilježnika". Radi provedbe navedenih mjera izmijenjene su odredbe Zakona o javnom bilježništvu koje reguliraju navedena pitanja.

Zbog veće transparentnosti, objektivnosti i učinkovitosti postupaka imenovanja, razrješenja i privremenog udaljenja javnih bilježnika te stegovnih postupaka protiv javnih bilježnika izmijenjeni su pojedini elementi koji su se odnosili na osnove i postupovne odredbe u ovim postupcima, a zbog važnosti nadzora nad radom javnih bilježnika cjelovito su uređeni nadzorni postupci i ovlasti nadzornih tijela.

Kako bi se povećala učinkovitost provedbe stegovnih postupaka te ojačala odgovornost javnih bilježnika utvrđena su nova stegovna djela, produženo je trajanje zastare vođenja stegovnih postupaka te su postrožene novčane kazne koje se mogu izreći javnim bilježnicima u ovim postupcima.

Zbog utvrđene obveze dopune temeljnih odredaba Zakona o javnom bilježništvu definiran je Kodeks javnobilježničke etike, rad javnih bilježnika u informacijskom sustavu te obveza stalnog stručnog usavršavanja javnih bilježnika, a jasnije su uređene i utvrđene osnove donošenja podzakonskih akata ovoga Zakona.

Ove izmjene i dopune Zakona o javnom bilježništvu iskorištene su i kako bi se pojasnile i ispravile, ali i međusobno uskladile pojedine odredbe ovoga Zakona, a bilo je nužno provesti i terminološko usklađenje ovoga Zakona s odredbama brojnih drugih propisa koji reguliraju statusna pitanja pravosudnih dužnosnika, odvjetništvo, državne službenike, rad, pojedine vrste postupaka i dr.

III. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Javnobilježnička služba u Republici Hrvatskoj financira se isključivo od prihoda Hrvatske javnobilježničke komore sukladno posebnim propisima te za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. OBRAZLOŽENJE ODREDBI PREDLOŽENOG ZAKONA

Uz članak 1.

Ovim se člankom cjelovitije definira predmet Zakona o javnom bilježništvu definiran u članku 1. ovoga Zakona.

Uz članak 2.

Ovim se člankom članak 1.a Zakona o javnom bilježništvu dopunjava definicijom nadležnog suda pa je u smislu ovoga Zakona nadležni sud općinski sud na čijem području je utvrđeno sjedište javnog bilježnika, osim u stegovnim postupcima u kojima je to nadležni županijski sud. Ovim se člankom također daje određenje korištenja pojmova s rodnim značenjem.

Uz članak 3.

Ovim se člankom dopunjuje članak 3. Zakona o javnom bilježništvu, i to na način da se uvodi pojam javnobilježničke isprave u elektroničkom obliku.

Uz članak 4.

Ovim se člankom naslov iznad članka 4. Zakona o javnom bilježništvu usklađuje sa sadržajem ovog članka.

Uz članak 5.

Ovim se člankom iz članka 6. Zakona o javnom bilježništvu kao zastario izostavlja institut grba javnog bilježnika.

Uz članak 6.

Ovim se člankom u Zakon o javnom bilježništvu unosi novi članak koji definira Kodeks javnobilježničke etike. Iako ovaj akt već postoji, zbog njegove je važnosti za javnobilježničku službu potrebno Zakonom definirati njegov sadržaj i ovlast donošenja te propisati da se objavljuje u „Narodnim novinama“.

Uz članak 7.

Ovim se člankom mijenja članak 13. Zakona o javnom bilježništvu, prvenstveno radi provedbe mjere Akcijskog plana za liberalizaciju tržišta usluga, usvojenog zaključkom Vlade Republike Hrvatske od 29. travnja 2021., pod nazivom "odrediti kraće trajanje uvjeta radnog staža na pravnim poslovima nakon položenog pravosudnog ispita potrebnog za imenovanje javnih bilježnika" te se navedeno vrijeme s pet skraćuje na četiri godine. Člankom se određuje rok u kojem je osoba imenovana za javnog bilježnika dužna osigurati opremu i prostorije koje su, prema kriterijima što ih je utvrdilo Ministarstvo, potrebni i primjereni za obavljanje javnobilježničke službe. Također, provodi se i uređenje pojedinih zapreka za imenovanje javnih bilježnika u vidu pokrenutog kaznenog postupka koja se zapreka sužava na kaznena djela za koja se progoni po službenoj dužnosti, smisleno se ujednačava odredba članka 13. stavka 2. podstavka 3. Zakona o javnom bilježništvu s odredbom članka 148. Zakona o javnom bilježništvu u odnosu na vremenski period prije isteka kojeg nije moguće imenovanje

osobe za javnog bilježnika u slučaju prethodnog izricanja stegovne kazne oduzimanja službe, a kao posebna zapreka uvjeta dostojnosti propisuje se nepostojanje nepodmirenih javnih davanja sukladno poreznim propisima. Također se doraduje izričaj članka te usklađuje s drugim mjerodavnim propisima na koje upućuje (Zakon o sudovima, Zakon o odvjetništvu, Zakon o državnim službenicima, Zakon o stečaju potrošača i dr.).

Uz članak 8.

Ovim se člankom mijenja odredba članka 14. Zakona o javnom bilježništvu, u svrhu provedbe usklađenja postupovnih odredbi Zakona o javnom bilježništvu sa Zakonom o općem upravnom postupku („Narodne novine“, br. 47/09. i 110/21.) koji više ne pozna svojstvo konačnosti upravnog akta. U postupak imenovanja javnih bilježnika kao poseban element uvodi se provedba strukturiranih razgovora kandidata s povjerenstvom koje imenuje ministar nadležan za poslove pravosuđa, a radi detaljnijeg reguliranja ovoga postupka nadležnom ministru daje se ovlast posebnim pravilnikom urediti pojedine njegove dijelove (pribavljanje mišljenja, sastav i način rada povjerenstva, način provedbe razgovora s kandidatima).

Uz članak 9.

Ovim se člankom iz sadržaja članka 16. Zakona o javnom bilježništvu izostavljaju kriteriji utvrđenja broja javnih bilježnika koji se odnose na konkretan broj poslovnih subjekata jer su već sadržani u kriteriju postojanja trgovačkih sudova te razvijenosti pravnog i gospodarskog prometa, a modificira se i sadržaj odredbe stavka 6. ovoga članka, prvenstveno s obzirom na činjenicu da ne postoji niti jedan općinski sud na čijem području nije imenovan javni bilježnik, ali i s obzirom na potrebu osiguranja pružanja javnobilježničkih usluga održavanjem uredovnih dana na područjima na kojima prema utvrđenim kriterijima nije moguće utvrditi sjedište javnog bilježnika. Člankom se predviđa i konkretna osnova za donošenje pravilnika kojim se uređuje broj i raspored javnobilježničkih mjesta.

Uz članak 10.

Ovim se člankom iz sadržaja članka 17. Zakona o javnom bilježništvu kao zastarjele izostavljaju odredbe o postupku sporazumijevanja svih osiguravajućih društava o uvjetima osiguranja javnih bilježnika od odgovornosti, a osiguranje od odgovornosti za štetu javnih bilježnika proteže se i na javnobilježničke savjetnike.

Uz članak 11.

Ovim se člankom dopunjuje odredba članka 18. Zakona o javnom bilježništvu i to na način da se istom propisuje pravni učinak kvalificiranog elektroničkog potpisa, uporaba kvalificiranog elektroničkog pečata u radu javnih bilježnika te obveza javnog bilježnika za pribavljanje kvalificiranog certifikata za elektronički potpis i elektronički pečat.

Uz članak 12.

Ovim se člankom u Zakon o javnom bilježništvu unose posebni članci koji propisuju uporabu informacijskog sustava odobrenog od strane Hrvatske javnobilježničke komore u radu javnih bilježnika te obvezu stalnog stručnog usavršavanja javnih bilježnika sukladno posebnim pravilima koja donosi Komora uz suglasnost nadležnog ministra.

Uz članak 13.

Ovim se člankom unutar članka 21. Zakona o javnom bilježništvu u stavku 1. točki 2. kao nova osnova razrješenja propisuje neosiguranje opreme i prostora za početak rada u propisanom roku, te se doraduje izričaj osnova utvrđenih u točkama 3., 5. i 6. Kao nova osnova razrješenja u točki 8. utvrđuje se pravomoćno utvrđen nepodmireni dospjeli dug po

osnovi javnih davanja. U odnosu na važeće uređenje kao neprikladna izostavlja se odredba koja ovlasti nadležnog ministarstva za razrješenje javnih bilježnika čini ovisnima o odlukama nadležnih stegovnih tijela s obzirom da postupci razrješenja i stegovni postupci protiv javnih bilježnika nisu podudarni.

Uz članak 14.

Ovim se člankom u članku 22. provodi usklađenje postupovnih odredbi Zakona o javnom bilježništvu sa Zakonom o općem upravnom postupku („Narodne novine“, br. 47/09. i 110/21.) koji više ne pozna svojstvo konačnosti upravnog akta.

Uz članak 15.

Ovim se člankom unutar članka 23. Zakona o javnom bilježništvu reguliraju obveze Komore koje se odnose na opoziv potpisnih i certifikata za elektronički pečat u slučajevima prestanka službe javnog bilježnika.

Uz članak 16.

Ovim se člankom usklađuje naziv naslova iznad članka 25. Zakona o javnom bilježništvu te sadržaj ovoga članka, a ujedno se kao nepostojanje utvrđene stegovne odgovornosti i odgovornosti za povrede Kodeksa utvrđuju pretpostavke za nošenje počasnog naziva „javni bilježnik izvan službe“.

Uz članak 17.

Ovim se člankom brišu odredbe članka 26. Zakona o javnom bilježništvu kojima se omogućuje da imenovani javni bilježnici nastave s radom u prostorijama koje su koristili raniji javni bilježnici, a s obzirom da su važeći standardi prostora i opreme za javnobilježničke urede između ostalog regulirani i međunarodnim ugovorima kojih je Republika Hrvatska stranka, a u odnosu na čije odredbe članak 26. Zakona o javnom bilježništvu nije usklađen.

Uz članak 18.

Ovim se člankom provodi jasnije razgraničenje fakultativnih i obveznih osnova privremenog udaljenja javnih bilježnika s obzirom na njihovu narav, a ujedno se provodi i usklađenje postupovne odredbe članka 27. stavka 2. točke 2. Zakona o javnom bilježništvu sa Zakonom o općem upravnom postupku („Narodne novine“, br. 47/09. i 110/21.) koji više ne pozna svojstvo konačnosti upravnog akta. Člankom se reguliraju i obveze Komore koje se odnose na suspenziju potpisnih i certifikata za elektronički pečat u slučajevima privremenog udaljenja javnog bilježnika.

Uz članak 19.

Ovim se člankom iz sadržaja članka 28. Zakona o javnom bilježništvu kao neodgovarajuća izostavlja odredba koja pri propisivanju obveza sudova u slučajevima privremenog udaljenja javnih bilježnika upućuje na primjenu odredbi o njihovom odsustvu odnosno utvrđenju njihove trajnije nesposobnosti za rad.

Uz članak 20.

Ovim se člankom smisleno uređuje sadržaj važeće odredbe članka 29. stavka 4. Zakona o javnom bilježništvu, a s obzirom da se odobrenje za otvaranje pisarnice i održavanje uredovnih dana izvan sjedišta javnog bilježnika daje na zahtjev javnog bilježnika. Nadležnom ministru daje se posebna ovlast pravilnikom urediti kriterije za smještaj i opremanje javnobilježničkih ureda.

Uz članak 21.

Ovim se člankom kao nepotrebne unutar članka 32. Zakona o javnom bilježništvu izostavljaju odredbe koje određuju odstupanja od propisanog radnog vremena javnih bilježnika s obzirom na posebnu ovlast nadležnog ministra da pravilnikom uredi navedenu materiju.

Uz članke 22. i 23.

Ovim se člancima iz odredaba članaka 36. i 37. Zakona o javnom bilježništvu izostavlja upućivanje na ranije brisanu odredbu ovoga Zakona te se zamjenjuje opisnim navođenjem nadležnog suda. Obveza čuvanja javnobilježničke tajne nakon prestanka zaposlenja proteže se i na zaposlenike ureda.

Uz članak 24.

Ovim se člankom iz sadržaja važećeg članka 38. Zakona o javnom bilježništvu izostavlja odredba koja je omogućavala zajedničko obavljanje službe dva javna bilježnika, iz razloga što se takvo ustrojstvo rada javnih bilježnika danas više ne smatra niti opravdanim niti potrebnim, a dodatno se precizira i zabrana bavljenja političkom djelatnošću.

Uz članak 25.

Ovim se člankom uređuje sadržaj članka 39. Zakona o javnom bilježništvu koja propisuje poslove i aktivnosti nespojive s obavljanjem javnobilježničke službe. Pojedini poslovi propisani važećim odredbama više nisu aktualni i sasvim su nespojivi s obavljanjem javnobilježničke službe, a također se radi jasnoće propisanog uređenja izostavljaju odredbe koje pojedine aktivnosti utvrđuju apsolutno nedopuštenima i nespojivima, a nakon toga omogućuju njihovo obavljanje uz dozvolu nadležnog ministarstva.

Uz članak 26.

Ovim se člankom radi terminološkog i sadržajnog usklađivanja sa propisima koji reguliraju oslobođenje od sudskih troškova mijenja sadržaj članka 41. Zakona o javnom bilježništvu.

Uz članak 27.

Ovim se člankom doseg odredbe članka 42. stavka 3. Zakona o javnom bilježništvu o odgovornosti javnog bilježnika za rad zaposlenika njegovog ureda proteže i na javnobilježničke savjetnike.

Uz članak 28.

Ovim se člankom u Zakon o javnom bilježništvu unosi novi članak 42. a koji na jedinstven način utvrđuje osnovu za uređenje poslovanja u javnobilježničkim uredima Javnobilježničkim poslovníkom.

Uz članak 29.

Ovim se člankom u članku 43. stavka 1. Zakona o javnom bilježništvu pisanje javnobilježničkih isprava mehaničkim sredstvima zamjenjuje računalom kao modernim sredstvom pisanja te se ispravlja upućivanje odredbe stavka 3. ovoga članka Javnobilježnički poslovnik umjesto na Pravilnik.

Uz članak 30.

Ovim se člankom u Zakon o javnom bilježništvu dodaje novi članak 50.a koji propisuje mogućnost čuvanja i izdavanja javnobilježničkih isprava u elektroničkom obliku te njihovo vođenje u jedinstvenom elektroničkom arhivu koji vodi Komora. Također se definira i ispis javnobilježničke isprave u elektroničkom obliku, a Komori daje ovlast da svojim pravilima

uredi način vođenja te pristup i korištenje elektroničkog arhiva javnobilježničkih elektroničkih isprava.

Uz članak 31.

Ovim se člankom u Zakon o javnom bilježništvu dodaje novi članak 52.a koji propisuje mogućnost sastavljanja javnobilježničkih isprava u elektroničkom obliku kad je to posebno propisano, kod kojih se nazočnost sudionika omogućava putem sredstava elektroničke videokonferencijske komunikacije. Člankom se propisuje i način provjere istovjetnosti sudionika, kao i da će se pretpostavke i postupak sastavljanja ovih isprava urediti Javnobilježničkim poslovníkom. Također se učinak ovih isprava poistovjećuje s učinkom isprava u fizičkom (papirnatom) obliku.

Uz članak 32.

Ovim se člankom u sadržaj odredbe članka 60. stavka 2. Zakona o javnom bilježništvu u postupak utvrđivanja istovjetnosti sudionika uvodi obveza navoda osobnog identifikacijskog broja, a izostavlja obveza evidentiranja zanimanja sudionika u ispravi.

Uz članak 33.

Ovim se člankom izričaj odredbe članka 68. stavka 2. Zakona o javnom bilježništvu terminološki usklađuje s izričajem Zakona o radu („Narodne novine“, br. 93/14., 127/17. i 98/19.)

Uz članak 34.

Ovim se člankom u sadržaj odredbe članka 69. stavka 1. točke 2. Zakona o javnom bilježništvu o podacima o sudionicima pravnog posla koji se poduzima u obliku javnobilježničkog akta uvodi obveza navoda osobnog identifikacijskog broja.

Uz članak 35.

Ovim se člankom naslov iznad članka 74. Zakona o javnom bilježništvu prilagođava njegovom sadržaju te se u stavku 7. vrši jezični ispravak navoda radnje kako bi se ispravno odnosila na javnog bilježnika, a ne stranku.

Uz članak 36.

Ovim se člankom odredba članka 77. stavka 1. Zakona o javnom bilježništvu terminološki usklađuje s drugim odredbama ovoga Zakona istog sadržaja.

Uz članak 37.

Ovim se člankom iz članka 87. Zakona o javnom bilježništvu izostavljaju zastarjela sredstva dostave pismena te naglašava obveza identifikacije potpisnika iz zahtjeva za poduzimanje određene radnje.

Uz članak 38.

Ovim se člankom u članku 88. Zakona o javnom bilježništvu utvrđuje obveza navoda osobnog identifikacijskog broja u zapisniku o priopćenju te u potvrdi izvršenog priopćenja.

Uz članak 39.

Ovim se člankom u članku 90. stavku 2. Zakona o javnom bilježništvu utvrđuje obveza navoda osobnog identifikacijskog broja u zapisniku o potvrđivanju (posvjedočenju) činjenica.

Uz članak 40.

Ovim se člankom u članku 109. stavku 2. Zakona o javnom bilježništvu utvrđuje obveza navoda osobnog identifikacijskog broja u zapisniku o preuzimanju isprava te se vrše jezični ispravak u odredbi stavka 4. i terminološko usklađenje odredbe stavka 5. s drugim odredbama ovoga Zakona.

Uz članak 41.

Ovim se člankom unutar članka 117. Zakona o javnom bilježništvu precizira postupak čuvanja i predaje arhive te pečata i štambilja ranijeg javnog bilježnika vršitelju dužnosti javnog bilježnika te spisa, predmeta, upisnika i knjiga ranijeg javnog bilježnika i vršitelja dužnosti novom javnom bilježniku.

Uz članak 42.

Ovim se člankom mijenjaju odredbe članka 122. Zakona o javnom bilježništvu, na način da se s obzirom na važnost i značaj javnobilježničkih prisjednika za rad i funkcioniranje javnobilježničkih ureda, ali i istovjetnost njihovih ovlasti po ovom Zakonu s ovlastima samih javnih bilježnika, propisuje obveza njihovog zapošljavanja na neodređeno vrijeme te se postojeće ograničenje broja zaposlenih javnobilježničkih prisjednika u javnobilježničkom uredu s dva povećava na tri, prvenstveno s obzirom na planirana predstojeća proširenja ovlasti javnih bilježnika u obavljanju poslova povjerenih od strane sudova. Člankom se dopunjuje katalog odredaba ovoga Zakona o javnom bilježništvu koji se na odgovarajući način primjenjuje i na javnobilježničke prisjednike te se s obzirom na ovlast donošenja rješenja o izboru i postavljenju javnobilježničkih prisjednika nadležnom ministarstvu daje i ovlast utvrđenja prestanka njihove službe. Također se normativno uređuje institut zamjenika javnobilježničkog prisjednika koji se pojavio u praksi u slučajevima duže odsutnosti i spriječenosti za rad javnobilježničkih prisjednika, i to prvenstveno zbog činjenice zakonskog ograničenja broja prisjednika u javnobilježničkom uredu.

Uz članke 43. i 44.

Ovim se člancima sadržaj važećeg članka 123. Zakona o javnom bilježništvu razdvaja na dva posebna članka kako bi se cjelovito uredio položaj javnobilježničkih savjetnika. Nakon njihovog uvođenja Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o javnom bilježništvu („Narodne novine“, br. 16/07.) sadržaj Zakona o javnom bilježništvu nije u dovoljnoj mjeri sustavno uređen i prilagođen uvođenju ove funkcije pa se navedeni nedostatak nastoji otkloniti predloženim intervencijama u zakonski tekst te izdvajanjem odredbi koje se odnose na javnobilježničke savjetnike u novi članak 122.a. Postojeće ograničenje broja zaposlenih javnobilježničkih savjetnika u javnobilježničkom uredu s jednog savjetnika povećava se na dva, prvenstveno s obzirom na planirana predstojeća proširenja ovlasti javnih bilježnika u obavljanju poslova povjerenih od strane sudova. Predloženim člankom 44. odvojeno se unutar članka 123. Zakona o javnom bilježništvu uređuje položaj javnobilježničkih vježbenika, u odnosu na koje se kao posebna novost propisuje ograničenje trajanja vježbe prema postojećem normativnom rješenju koje vrijedi za odvjetničke vježbenike.

Uz članke 45., 46. i 47.

Ovim se člancima uređuje izričaj i usklađenje članaka 124., 125. i 126. Zakona o javnom bilježništvu s ostalim odredbama ovoga Zakona koji se odnose na statusna pitanja zaposlenika javnobilježničkih ureda. Člankom 47. dodatno se dopunjavaju ovlasti javnobilježničkih savjetnika obavljanjem drugih poslova sukladno posebnim propisima te se propisuje obveza javnog bilježnika da za javnobilježničkog prisjednika, javnobilježničkog savjetnika i

javnobilježničkog vježbenika od Komore pribavi kvalificirani certifikat za njihov elektronički potpis.

Uz članak 48.

Ovim se člankom briše sadržaj članka 127. Zakona o javnom bilježništvu s obzirom da je Zakon o vježbenicima u pravosudnim tijelima i pravosudnom ispitu („Narodne novine“, br. 14/19.) napustio koncept obveznog teorijskog stručnog usavršavanja kandidata koji pristupaju polaganju pravosudnog ispita pa se zbog toga članak 127. Zakona o javnom bilježništvu od 1. rujna 2019. više niti ne primjenjuje.

Uz članak 49.

Ovim se člankom mijenja odredba članka 128. Zakona o javnom bilježništvu, i to na način da se propisuju uvjeti za određivanje zamjenika javnih bilježnika, prvenstveno s obzirom na činjenicu da su u dosadašnjoj praksi utvrđene poteškoće u situacijama kada poslove javnog bilježnika moraju preuzeti osobe bez iskustva u obavljanju ovih poslova.

Uz članak 50.

Ovim se člankom radi bolje preglednosti ponovno uređuje postupak imenovanja zamjenika javnih bilježnika u članku 129. Zakona o javnom bilježništvu, a kao jedina novost u odnosu na postojeće uređenje, uvažavajući zahtjeve javnih bilježnika i njihovo pravo na korištenje godišnjeg odmora, obveza zamjene utvrđuje se u odnosu na odsutnost javnih bilježnika dulju od 30 dana.

Uz članak 51.

Ovim se člankom radi jezičnog usklađenja djelomično propisuje sadržaj članka 130. Zakona o javnom bilježništvu koji regulira postavljanje vršitelja dužnosti javnih bilježnika. Radi izbjegavanja problema u praksi koja proizlaze iz trenutno propisanih uvjeta imenovanja vršitelja dužnosti izostavljaju se odredbe koje mogućnost izbora sužavaju na susjedne javne bilježnike i javnobilježničke prisjednike, a člankom se i definira vrijeme početka i prestanka ovlasti imenovanih vršitelja dužnosti.

Uz članak 52.

Ovim se člankom unutar članka 131. Zakona o javnom bilježništvu posebno utvrđuje obveza vršitelja dužnosti i zamjenika javnog bilježnika da prije početka rada polože prisegu pred predsjednikom zakonom određenog suda.

Uz članak 53.

Ovim se člankom doseg odredbe članka 134. stavka 1. točke 4. Zakona o javnom bilježništvu o vođenju odgovarajućih imenika proteže i na javnobilježničke savjetnike te se ispravlja očita pogreška u pisanju u odredbi točke 6. ovog stavka.

Uz članak 54.

Ovim se člankom, uvažavajući važnost angažmana i pravilnog funkcioniranja tijela Komore za javno bilježništvo, mijenja sadržaj članka 136. Zakona o javnom bilježništvu, na način da se propisuje pravo predsjednika Komore i članova Upravnog odbora Komore na nagradu za rad i pripadajuću naknadu troškova u visini koju odredi Upravni odbor.

Uz članke 55. i 56.

Ovim se člancima doseg odredbi članaka 137. i 139. Zakona o javnom bilježništvu o pravu na pokretanje upravnog spora protiv akata Komore kojima se odlučuje o njihovom statusnim

pitanjima te o pravu na predstavljanje u tijelima Komore proteže i na javnobilježničke savjetnike.

Uz članke 57. i 58.

Ovim se člancima u člancima 140. i 141. Zakona o javnom bilježništvu uređuju nadzorne ovlasti nadležnog ministarstva i Komore nad radom javnih bilježnika. U odnosu na važeća normativna rješenja propisuju se uvjeti pod kojima službenici nadležnog ministarstva mogu sudjelovati u nadzorima, mogućnost poduzimanja zajedničkih nadzora ministarstva i Komore, pravo uvida ministarstva u informacijski sustav u kojem rade javni bilježnici, modificira se institut ukora u poduzimanju nadzora te se ministru daje posebna ovlast pravilnikom urediti način obavljanja nadzora. U nadzorne ovlasti Komore uvodi se obveza planiranja i obavještavanja Ministarstva radi izbjegavanja poduzimanja nepotrebnih usporednih nadzora, što je posebno bitno uzimajući u obzir broj javnih bilježnika.

Uz članak 59.

Ovim se člankom doseg odredbe članka 142. Zakona o javnom bilježništvu o dužnosti prijave nepravilnosti proteže i na javnobilježničke savjetnike.

Uz članak 60.

Ovim se člankom unutar članka 143. Zakona o javnom bilježništvu radi pojednostavljenja i veće transparentnosti uređuju obveze javnih bilježnika za slučaj njihove odsutnosti i spriječenosti za rad. Također se vrši usklađivanje sadržaja članka 143. Zakona o javnom bilježništvu s obzirom na intervencije u sadržaj članka 38. Zakona odnosno izostavljanje mogućnosti obavljanja službe javnih bilježnika u zajedničkim uredima, a za slučaj privremene spriječenosti javnog bilježnika za rad u slučajevima u kojima nije zatraženo postavljanje zamjenika propisuju se odgovarajuća primjena članka 28. Zakona o javnom bilježništvu.

Uz članak 61.

Ovim se člankom unutar članka 144. Zakona o javnom bilježništvu uređuje postupak u slučaju postojanja sumnje u trajnu nesposobnost za obavljanje javnobilježničke službe te ministru daje ovlast pokretanja odgovarajućeg postupka pred nadležnim sudom čime se zamjenjuju neučinkovite važeće odredbe o pozivanju javnih bilježnika na pisane ostavke u navedenim slučajevima.

Uz članak 62.

Ovim se člankom dopunjava katalog stegovnih prijestupa propisanih člankom 145. Zakona o javnom bilježništvu. Stegovni prijestupi prilagođavaju se odnosno propisuju s obzirom na zaračunavanje pristojbi, nagrada i troškova obavljanja službenih radnji i povjerenih poslova, neizvršavanje povjerenih poslova u ostavljenom roku bez opravdanog razloga ili neobavještavanje o nemogućnosti njihovog izvršenja u ostavljenom roku, nevođenje ili nepropisno vođenje knjiga, upisnika i imenika, obavljanje drugih poslova nespojivih s javnobilježničkom službom, nemarno upravljanje uredom, obavljanje službenih radnji izvan službenog područja, povredu propisa o radnom vremenu, povredu obveza vezanih za uredovne dane ili pisarnice te odsustvo i spriječenost za rad, učestalo kršenje odredaba Kodeksa javnobilježničke etike, povredu obveza stručnog usavršavanja i sudjelovanja u radu tijela Komore te nepodvrgavanje prosudbi zdravstvenog stanja u postupcima utvrđivanja trajne nesposobnosti za obavljanje službe. Učinak mjerodavne odredbe proteže se i na javnobilježničke savjetnike.

Uz članke 63. i 64.

Ovim se člancima uređuju izričaj i struktura članaka 146. i 147. Zakona o javnom bilježništvu koji propisuju kazne koje se mogu izreći u stegovnim postupcima. Iznosi novčanih kazni dosljednije se propisuju i uvodi se jasnije razlikovanje u njihovim iznosima s obzirom na statuse javnih bilježnika te javnobilježničkih prisjednika, savjetnika i vježbenika, a ujedno se ove kazne pooštavaju kako bi se ojačala stegovna odgovornost javnih bilježnika te javnobilježničkih prisjednika, savjetnika i vježbenika.

Uz članak 65.

Ovim se člankom radi veće učinkovitosti stegovnih postupaka u članku 149. Zakona o javnom bilježništvu produljuje vrijeme zastare vođenja stegovnih postupaka za neurednosti i stegovne prijestupe, i to s dvije odnosno pet godina na tri odnosno šest godina. Uzimajući u obzir opći društveni interes da se povrede obveza javnih bilježnika u obavljanju službe pravilno utvrde i sankcioniraju, kao i kompleksnost postojećeg postupovnog uređenja stegovnog postupka u kojem sudjeluju pravosudna tijela županijske razine, a što uvelike utječe na dugotrajnost ovih postupaka, nužno je izmijeniti predmetne odredbe. Tijek zastare usklađuje se s odredbama mjerodavnog kaznenog zakonodavstva.

Uz članak 66.

Ovim se člankom odredba članka 150. stavka 3. Zakona o javnom bilježništvu usklađuje s mrežom županijskih sudova kako je utvrđena Zakonom o područjima i sjedištima sudova („Narodne novine“, br. 67/18. i 21/22.). Obveza obavještavanja o pokrenutim stegovnim postupcima i izrečenim kaznama uz Komoru proteže se i na nadležno ministarstvo.

Uz članak 67.

Ovim se člankom izričaj odredbe članka 151. Zakona o javnom bilježništvu u odnosu na tijelo nadležno za provedbu istrage u stegovnom postupku usklađuje s izričajem Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“, br. 152/08., 76/09., 80/11., 121/11., 91/12., 143/12., 56/13., 145/13., 152/14., 70/17. i 126/19.).

Uz članak 68.

Ovim se člankom iz odredbe članka 153. stavka 4. Zakona o javnom bilježništvu izostavlja neprimjenjivanje odredaba Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“, br. 152/08., 76/09., 80/11., 121/11., 91/12., 143/12., 56/13., 145/13., 152/14., 70/17. i 126/19.) o dovođenju radi osiguranja učinkovitosti stegovnih postupaka. Također se u odredbi stavka 5. vrši usklađenje sa sadržajem odredbe stavka 1. ovoga članka.

Uz članak 69.

Ovim se člankom unutar članka 154. Zakona o javnom bilježništvu osigurava obaviještenost nadležnog ministarstva o privremenom udaljenju javnih bilježnika u stegovnom postupku, a doseg odredaba o privremenom udaljenju javnog bilježnika u stavku 6. proteže se i na javnobilježničke savjetnike.

Uz članak 70.

Ovim se člankom sadržaj naslova iznad članka 155. Zakona o javnom bilježništvu usklađuje s terminologijom Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“, br. 152/08., 76/09., 80/11., 121/11., 91/12., 143/12., 56/13., 145/13., 152/14., 70/17. i 126/19.) o izvršenju kazni.

Uz članak 71.

Ovim se člankom se mijenja članak 161. Zakona o javnom bilježništvu kojim se propisuje ovlast za donošenje Javnobilježničke tarife. S obzirom na ovlasti i odnos Hrvatske

javnobilježničke komore prema ministarstvu nadležnom za poslove pravosuđa te činjenicu da visina nagrade za obavljanje javnobilježničkih radnji ima velik utjecaj na opterećenje građana i poslovnih subjekta ovom vrstom javnih davanja, navedenu se ovlast smatra primjerenijim dati Ministarstvu, a u prilog navedenom ide i činjenica da je važeći Pravilnik o privremenoj javnobilježničkoj tarifi, koji je samostalno donio ministar nadležan za poslove pravosuđa, na snazi još od 1994.

Uz članak 72.

Ovim se člankom radi transparentnijeg iskazivanja ukupnih cijena javnobilježničkih usluga propisuje obveza iskazivanja iznosa nagrade, javnobilježničke pristojbe i troškova na ispravama i otporcima isprava te izdanim računima i priznanicama.

Uz članak 73.

Ovim se člankom mijenjaju odredbe članka 166. Zakona o javnom bilježništvu koje propisuju način propisivanja nagrade za rad javnih bilježnika u povjerenim poslovima, a koja je trenutno propisana pravilnicima ministra nadležnog za poslove pravosuđa kao podzakonskim aktima zakona koji reguliraju određena područja povjerenih poslova.

Uz članak 74.

Ovim se člankom mijenja članak 170. Zakona o javnom bilježništvu, prvenstveno u svrhu provedbe mjera Akcijskog plana za liberalizaciju tržišta usluga, usvojenog zaključkom Vlade Republike Hrvatske od 29. travnja 2021., pod nazivom "skratiti vrijeme potrebnog radnog iskustva na pravnim poslovima nakon položenog pravosudnog ispita za stjecanje uvjeta za polaganje javnobilježničkog ispita" te se navedeno vrijeme s dvije i tri godine skraćuje na 18 mjeseci odnosno dvije godine. Ujedno se uređuje izričaj cijelog članka te propisuje detaljnije uređenje postupka i sadržaja polaganja javnobilježničkog ispita posebnim pravnikom kojeg donosi ministar.

Uz članak 75.

Ovim se člankom uređuju odnosi koji će biti u tijeku u vrijeme stupanja na snagu ovoga Zakona, a pretpostavke za koje se odnose mijenjaju ovim Zakonom (rad u preuzetim javnobilježničkim uredima, korištenje grba javnog bilježnika, zajedničko obavljanje javnobilježničke službe, rad zamjenika javnih bilježnika koji nisu javni bilježnici niti javnobilježnički prisjednici, rad službenika Ministarstva na poslovima nadzora javnobilježničke službe te stegovni postupci i postupci imenovanja javnih bilježnika u tijeku).

Uz članak 76.

Ovim se člankom propisuju rokovi za donošenje odnosno usklađenje podzakonskih akata te odluka koje se donose na temelju ovoga Zakona, kao i utvrđenja ispunjenosti tehničkih uvjeta za primjenu kvalificiranog elektroničkog pečata i sredstava elektroničke videokonferencijske komunikacije.

Uz članak 77.

Ovim se člankom propisuje stupanje Zakona na snagu.

V. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA I RAZLOZI ZBOG KOJIH SU TE RAZLIKE NASTALE

U odnosu na rješenja iz Prijedloga zakona u ovom Konačnom prijedlogu zakona uvažene su pojedine primjedbe istaknute u okviru provedene rasprave o Prijedlogu zakona u Hrvatskom saboru te u zaključcima mjerodavnih saborskih odbora.

Vrijeme zamjene javnih bilježnika određeno je u članku 128. Zakona o javnom bilježništvu, a u odnosu na institut zamjenika javnobilježničkog prisjednika dopunama predloženih odredaba članka 122. stavka 9. upućeno je na odgovarajuću primjenu svih odredaba koje se odnose na zamjenike javnih bilježnika.

U prijelaznim i završnim odredbama propisano je vrijeme donošenja svih podzakonskih akata ovoga Zakona, pa tako i Javnobilježničke tarife.

U Izvješću Odbora za pravosuđe Hrvatskoga sabora te u provedenoj raspravi o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnom bilježništvu istaknuta je potreba razjašnjenja strukture troškova za poduzimanje javnobilježničkih radnji. Navedeni troškovi mogu se odnositi na javnobilježničke pristojbe te nagrade i naknadu troška javnog bilježnika. Pojedine javnobilježničke radnje podliježu obvezi plaćanja javnobilježničkih pristojbi koja su prihod državnog proračuna i regulirane Zakonom o javnobilježničkim pristojbama („Narodne novine“, br. 72/94., 74/95., 87/96., 112/12. i 110/15.), dok su nagrade i naknade troškova javnih bilježnika regulirane Pravilnikom o privremenoj javnobilježničkoj tarifi („Narodne novine“, br. 38/94., 82/94., 52/95., 115/12., 120/15. i 64/19.) odnosno posebnim pravilnicima koji se odnose na nagrade i naknade troškova javnih bilježnika u povjerenim poslovima. Sukladno mjerodavnim poreznim propisima na iznose javnobilježničke nagrade obračunava se porez na dodanu vrijednost. Slijedom navedenog, obveze plaćanja javnobilježničke pristojbe i poreza na dodanu vrijednosti kao javnih davanja ne odnose se na istu osnovicu i nisu predmet Zakona o javnom bilježništvu, ali kako bi se ovim Zakonom jasnije utvrdila transparentnost financijskog poslovanja javnih bilježnika izrijeком je propisana obveza iskazivanja ukupnih cijena javnobilježničkih usluga, i to iznosa nagrade, javnobilježničke pristojbe i troškova na ispravama i otporcima isprava te izdanim računima i priznanicama.

U Konačnom prijedlogu zakona uvažene su i brojne primjedbe Hrvatske javnobilježničke komore koje se odnose na članke 1., 1.a, 7., 9., 10., 12., 13., 22., 23., 28., 30., 34., 35., 36., 38., 39., 40., 41., 61., 62., 65. i 74. Konačnog prijedloga Zakona. Navedene primjedbe u najvećem se dijelu odnose na potrebu pojašnjenja i ispravka pojedinih odredaba Zakona o javnom bilježništvu, kao i njihovog međusobnog usklađenja te usklađenja s drugim mjerodavnim propisima.

Definicije predmeta ovoga Zakona te izraza upotrijebljenih u ovom Zakonu proširene su u članku 1. i 1.a Konačnog prijedloga zakona zbog problema koji su nastali u praksi, prvenstveno u odnosu na nadležnost općinskih i županijskih sudova sukladno ovom Zakonu, a također je u Zakon uvršteno i određenje korištenja pojmova s rodnim značenjem.

Međusobno usklađenje odredaba Zakona o javnom bilježništvu bilo je nužno provesti u člancima 4., 9., 10., 22., 23., 27., 29., 35., 36., 37., 38., 39., 40., 45., 46., 50., 52., 53., 55., 56., 63., 64. i 69. Konačnog prijedloga zakona.

Usklađenje s terminologijom i sadržajem drugih propisa provedeno je u člancima 7., 11., 13., 14., 24., 25., 26., 32., 33., 34., 38., 45., 48., 65., 66., 67., 70., 72., i 73. Konačnog prijedloga zakona.

Zbog utvrđene obveze dopune temeljnih odredaba Zakona o javnom bilježništvu u tekst Konačnog prijedloga zakona dodani su članci 6. i 12. Konačnog prijedloga zakona koji se odnose na Kodeks javnobilježničke etike, rad u informacijskom sustavu te obvezu stalnog stručnog usavršavanja.

Zbog zastarjelosti i neaktualnosti pojedinih normativnih rješenja bilo je potrebno izostaviti grb javnog bilježnika iz članka 5. Konačnog prijedloga Zakona, nesvrhovit kriterij razvijenosti pravnog prometa iz članka 9. Konačnog prijedloga zakona te sporazum osiguravatelja iz članka 10. Konačnog prijedloga zakona.

Odredbe članka 5. Prijedloga zakona radi bolje preglednosti bilo je potrebno preraspodijeliti u odredbe članka 11., 15. i 18. Konačnog prijedloga zakona.

Kako bi se uredio sustav podzakonskih akata ovoga Zakona, posebne osnove donošenja ovih propisa bilo je potrebno utvrditi u člancima 6., 8., 9., 20., 21., 28., 57. i 74. Konačnog prijedloga zakona.

Odredbe koje se odnose na javnobilježničke isprave u elektroničkom obliku objedinjene su radi preglednosti na jednom mjestu, pa su iz navedenog razloga u članku 3. Konačnog prijedloga zakona izostavljene pojedine odredbe koje su bile sadržane u članku 1. Prijedloga zakona, a također je preformulacijom mjerodavnih odredbi u članku 31. Konačnog prijedloga zakona omogućeno izdavanje ove vrste javnobilježničkih isprava i u slučajevima kada su stranke fizički nazočne u javnobilježničkom uredu, ali im je navedeni oblik isprave potreban u daljnjem pravnom prometu. Zbog modernizacije poslovanja javnih bilježnika bilo je potrebno uvesti i uporabu elektroničkog pečata u članku 11. Konačnog prijedloga zakona.

Podaci o sudionicima pravnih poslova koji se navode u javnobilježničkim ispravama nadopunjeni su obveznim navodom osobnog identifikacijskog broja u člancima 32., 34., 38., 39. i 40. Konačnog prijedloga zakona.

Zbog veće transparentnosti i objektivnosti provedbe postupaka imenovanja, razrješenja i privremenog udaljenja javnih bilježnika nužnim je utvrđeno pojašnjenje uvjeta i postupaka u člancima 7., 8., 13., 18., 28. i 41. Konačnog prijedloga zakona, a u članku 16. Konačnog prijedloga zakona precizirano je pravo na nošenje počasnog naziva „javni bilježnik izvan službe“.

Zbog cjelovitog uređenja funkcioniranja javnobilježničkih ureda u tekstu Konačnog prijedloga zakona dopunjene su odredbe članka 42., radi preciziranja važećeg uređenja odredbe članka 43. i 44., a radi veće učinkovitosti u radu Komore unesen je i članak 54.

Zbog važnosti nadzora nad radom javnih bilježnika cjelovito su kroz članke 57. i 58. uređeni ovi postupci na temelju utvrđenih nedostataka postojećeg sustava, a zbog povećanja učinkovitosti stegovnog postupka utvrđena su nova stegovna djela, elementi stegovnog postupka i stegovne kazne u člancima 62., 63., 64., 65. i 68. Konačnog prijedloga Zakona.

Radi pojednostavljenja i veće jasnoće u člancima 60. i 61. Konačnog prijedloga zakona preformulirane su postojeće odredbe Zakona o javnom bilježništvu.

VI. PRIJEDLOZI, PRIMJEDBE I MIŠLJENJA DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO TE RAZLOZI NEPRIHVAĆANJA

Na 10. sjednici Hrvatski sabor je 25. veljače 2022. donio zaključak da se prihvaća Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnom bilježništvu te da se sve primjedbe, prijedlozi i mišljenja upućuju predlagatelju radi pripreme Konačnog prijedloga zakona.

Prijedlozi, primjedbe i mišljenja dana na Prijedlog zakona koji nisu prihvaćeni u Konačnom prijedlogu zakona odnose se na status javnobilježničkih prisjednika, povjeravanje poslova javnim bilježnicima, određivanje održavanja uredovnih dana po službenoj dužnosti te uporabu tehnoloških sredstava za omogućavanje sudjelovanja fizički nenazočnim sudionicima radnji koje se poduzimaju pred javnim bilježnicima.

U odnosu na primjedbe o izboru i postavljenju javnobilježničkih prisjednika ističe se da javni bilježnici nisu samo nositelji samostalnih djelatnosti, već osobe imenovane aktom državne vlasti te nositelji javne službe sa svojstvom osoba javnog povjerenja. Iste ovlasti koje prema Zakonu o javnom bilježništvu imaju sami javni bilježnici imaju i javnobilježnički prisjednici, o čijem izboru i postavljenju odlučuje Ministarstvo nakon pribavljenog mišljenja javnog bilježnika i Komore, u skladu sa zakonom propisanim kriterijima, slijedom čega o zapošljavanju javnobilježničkih prisjednika javni bilježnici ne mogu samostalno odlučivati.

U postupku imenovanja javnih bilježnika Zakonom su propisani uvjeti i postupak imenovanja, a davanje prednosti pojedinim kategorijama kandidata, u konkretnom prijedlogu, javnobilježničkih prisjednika, bilo bi protivno jednakoj dostupnosti ove javne službe. Odredba istovjetnog sadržaja izostavljena je iz Zakona o javnom bilježništvu njegovim izmjenama i dopunama iz 2009. u čijem je obrazloženju, u odnosu na ovu odredbu, bilo navedeno: „Stavak 10. briše se jer je protivan ustavnim načelima proklamiranim odredbama članka 14. i članka 54. Ustava Republike Hrvatske, da su svi građani pred zakonom jednaki i da je svakome građaninu pod jednakim uvjetima dostupno svako radno mjesto i dužnost.“.

Djelokrug i poslovi koji se povjeravaju u rad javnim bilježnicima, pored Zakona o javnom bilježništvu, regulirani su i posebnim propisima koji uređuju pojedina pravna područja te stoga nisu nužno uvijek predmet Zakona o javnom bilježništvu.

Pri određivanju uredovnih dana javnih bilježnika po službenoj dužnosti podrazumijeva se potreba uvažavanja neometanog rada postojećih javnobilježničkih ureda pa se posebno normativno uređenje ovog pitanja ne smatra nužnim.

Postupak osiguranja nazočnosti sudionika javnobilježničkih radnji uporabom modernih tehnologija pretežno je tehničke naravi pa se pretpostavke ovakvog načina rada javnih bilježnika zbog svoje naravi smatraju nepodobnim za normiranje propisom zakonskog ranga

TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuju ustrojstvo, ovlasti i način rada javnog bilježništva kao javne službe.

Članak 1.a

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom Zakonu imaju ovo značenje:

1. stranka je svaka osoba koja od javnog bilježnika zahtijeva:

- sastavljanje javnobilježničke isprave o pravnim poslovima i izjavama u kojima ona sudjeluje,
- sastavljanje zapisnika o pravnim radnjama koje obavi ili kojima je bio nazočan javni bilježnik,
- izdavanje potvrde o činjenicama koje posvjedočuje javni bilježnik,
- poduzimanje bilo koje radnje iz nadležnosti javnog bilježnika utvrđene ovim ili drugim zakonom.

2. sudionik je stranka iz točke 1. ovoga članka i svaka druga osoba koja kod javnog bilježnika sudjeluje pri poduzimanju bilo koje radnje iz nadležnosti javnog bilježnika (zastupnici i punomoćnici stranaka, svjedoci istovjetnosti, svjedoci akta, tumači, osobe povjerenja, vještaci i dr.).

Vrste javnobilježničkih isprava, javnost i ovršnost javnobilježničkih isprava

Članak 3.

(1) Javnobilježničke isprave su isprave o pravnim poslovima i izjavama koje su sastavili javni bilježnici (javnobilježnički akti), zapisnici o pravnim radnjama koje su obavili ili kojima su bili nazočni javni bilježnici (javnobilježnički zapisnici) i potvrde o činjenicama koje su posvjedočili javni bilježnici (javnobilježnička potvrda).

(2) Javnobilježničke isprave i njihovi otpravci izdani po ovom Zakonu imaju snagu javnih isprava, ako su prigodom njihova sastavljanja i izdavanja ispunjene bitne formalnosti propisane ovim Zakonom.

(3) Javnobilježnički akt može biti ovršna isprava u slučajevima predviđenim ovim Zakonom.

Sastavljanje privatnih isprava i zastupanje stranaka

Članak 4.

(1) Javni bilježnik je ovlašten zastupati stranke u nespornim stvarima pred sudovima i drugim javnim tijelima ako su te stvari u neposrednoj vezi s kojom njegovom ispravom.

(2) U slučajevima iz stavka 1. ovoga članka javni bilježnik ima prava i dužnosti odvjetnika.

Službeni pečat, štambilja i grb

Članak 6.

(1) Javni bilježnik ima svoj službeni pečat i žig kojima ovjerava isprave koje sastavlja ili pregleda u povodu radnji koje poduzima u obavljanju svoje službe.

(2) Javni bilježnik može imati štambilje koje će koristiti radi jednostavnijeg pisanja teksta same ovjere.

(3) Javni bilježnik može imati i grb. Grb može biti sastavni dio ploče kojom se obilježava službeno sjedište. Grb se može koristiti i na ispravama javnog bilježnika. Grb javnog bilježnika mora biti odvojeno istaknut od grba Republike Hrvatske.

(3) Pečat, žig i grb javnog bilježnika odobrava i ovjerava predsjednik zakonom određenog suda na području kojega je sjedište javnog bilježnika.

Uvjeti za imenovanje

Članak 13.

(1) Za javnog bilježnika može biti imenovana osoba:

1. koja je državljanin Republike Hrvatske ili druge države članice Europske unije,
2. koja ima poslovnu sposobnost i ispunjava opće zdravstvene uvjete za obavljanje sudačke službe,
3. koja je u Republici Hrvatskoj diplomirala pravni fakultet ili koja je nostrificirala svoju diplomu o završenom pravnom fakultetu izvan Republike Hrvatske,
4. koja je položila pravosudni i javnobilježnički ispit,
5. koja ima nakon položenoga pravosudnoga ispita najmanje pet godina radnog staža na pravnim poslovima,
6. koja je dostojna javnog povjerenja za obavljanje javnobilježničkog poziva,
7. koja se obvezala da će, ako bude imenovana za javnog bilježnika, napustiti drugu naplatnu službu ili kakvo drugo naplatno zaposlenje, ili članstvo u tijelu pravne osobe koja obavlja kakvu gospodarsku djelatnost,
8. koja aktivno vlada hrvatskim jezikom i drugim jezikom koji je službeni na području na kojemu treba obavljati javnobilježničku službu,
9. koja je dala izjavu da će, ako bude imenovana za javnog bilježnika, osigurati opremu i prostorije koje su prema kriterijima što ih je utvrdilo Ministarstvo, potrebni i primjereni za obavljanje javnobilježničke službe.

(2) Smatrat će se da ne ispunjava uvjet iz stavka 1. točke 6. ovoga članka osoba:

- protiv koje je pokrenut kazneni postupak,
- koja je osuđena zbog kaznenog djela iz koristoljublja ili zbog kaznenog djela koje se goni po službenoj dužnosti, sve dok traju pravne posljedice osude,
- koja je odlukom stegovnog tijela lišena zvanja suca, državnog službenika, javnog bilježnika, javnobilježničkog prisjednika ili odvjetnika, dok ne prođu tri godine od dana lišenja zvanja,
- na temelju ponašanja koje je moguće opravdano zaključiti da neće pošteno i savjesno obavljati javnobilježničku službu,
- koja je prezadužena,
- koja se nalazi pod stečajem ili je glavnim dioničarem ili glavnim nositeljem osnivačkih prava pravne osobe koja je pod stečajem.

Postupak imenovanja

Članak 14.

(1) Javnog bilježnika imenuje rješenjem ministar nadležan za poslove pravosuđa (dalje u tekstu: Ministar) na temelju provedenog natječaja. Rješenje Ministra je konačno. Protiv takvog rješenja Ministra može se pokrenuti upravni spor.

(2) Natječaj za imenovanje javnih bilježnika provodi Komora, na temelju naloga Ministarstva.

(3) U natječaju mora biti naznačeno područje za koje se treba imenovati javni bilježnik. Ako se istovremeno raspisuje natječaj za više javnobilježničkih mjesta, u natječaju će se kandidati upozoriti na to da se mogu natjecati za sva, samo za neka ili za pojedina od tih mjesta. Kandidati su ovlaštteni odrediti prioritet mjesta na kojima žele biti imenovani.

(4) Natječaj mora biti objavljen u "Narodnim novinama" u roku od petnaest dana pošto Komora primi nalog Ministarstva.

(5) Rok za prijave na natječaj ne smije biti kraći od trideset dana.

(6) Prijave na natječaj s priložima kojima se dokazuje da su ispunjeni zakonski uvjeti podnose se pismeno Komori, koja je ovlaštena pobliže odrediti oblik i sadržaj te broj primjeraka prijave i priloga.

(7) Po okončanju natječaja Komora je dužna dostaviti Ministarstvu primljene prijave sa svojim mišljenjem najkasnije u roku od trideset dana.

(8) O prijavljenim kandidatima Ministarstvo će pribaviti mišljenja od službi odnosno tijela u kojima su radili. Za javne bilježnike, javnobilježničke prisjednike, savjetnike i vježbenike mišljenje o njihovu radu daje Komora, za odvjetnike Hrvatska odvjetnička komora, a za suce predsjednik višeg suda na području kojega su obavljali svoju sudačku službu.

(9) Prigodom izbora između više kandidata osobito će se uzeti u obzir njihov uspjeh na pravosudnom i javnobilježničkom ispitu, vrsta pravnih poslova na kojima su prije toga radili i rezultati što su ih u radu postigli.

Određivanje javnobilježničkih mjesta

Članak 16.

(1) Javnobilježnička mjesta u Republici Hrvatskoj određuje Ministarstvo, na temelju pribavljenog mišljenja Komore, sudova u Republici Hrvatskoj, te nadležnog županijskog tijela, vodeći računa o tome da na području svakog zakonom određenog suda bude najmanje jedan javni bilježnik.

(2) Ako na području zakonom određenog suda ima više od petnaest tisuća stanovnika prema posljednjem službenom popisu, tada na području tog suda treba, u pravilu, biti najmanje po jedan javni bilježnik za svakih započelih dvadeset tisuća stanovnika.

(3) Za područje općinskog suda u čijem je sjedištu i sjedište trgovačkog suda, uz kriterije iz stavka 2. ovoga članka, utvrđuje se još jedno javnobilježničko mjesto.

(4) Za područje općinskog suda na svakih 200 registriranih pravnih osoba (trgovačkih društava, banaka ili njihovih filijala, osiguravajućih društava ili njihovih filijala, udruga, zaklada ili drugih pravnih osoba) ili obrtničkih radnji koje obavljaju registriranu djelatnost i ostvaruju financijsko poslovanje preko žiroračuna u pravilu se utvrđuje još jedno javnobilježničko mjesto.

(5) Prigodom određivanja broja i sjedišta javnih bilježnika Ministarstvo će uzeti u obzir i potrebe za javnobilježničkim uslugama te razvijenost gospodarskog i pravnog prometa, i povjereni poslovi (ostavine) i ovrhe na temelju vjerodostojne isprave.

(6) Ako ne bi bilo opravdano imenovati javnog bilježnika na području nekog zakonom određenog suda zbog malog broja stanovnika i potreba za javnobilježničkim uslugama, Ministarstvo će, pošto pribavi mišljenje Komore o tome, odrediti koji će od javnih bilježnika s područja susjednih sudova i po kojem rasporedu obavljati javnobilježničku službu na području takvog zakonom određenog suda.

Osiguranje od odgovornosti

Članak 17.

(1) Javni bilježnik je dužan prije početka rada osigurati se od odgovornosti za štetu koju bi mogao počinuti trećima obavljanjem svoje službene dužnosti. Uvjetima osiguranja može se predvidjeti da štetu od određenog iznosa naknađuje javni bilježnik izravno.

(2) Ako dođe do promjene uvjeta osiguranja, javni je bilježnik dužan, nakon što primi obavijest Komore o tome, bez odlaganja uskladiti svoje osiguranje s izmijenjenim uvjetima.

(3) Osiguranje iz stavka 1. ovoga članka obuhvaća i osiguranje od odgovornosti za radnje javnobilježničkih prisjednika i vježbenika te osoba zaposlenih u javnobilježničkom uredu.

(4) Javni bilježnik je dužan uredno produžavati osiguranje od odgovornosti.

(5) Komora može preuzeti osiguranje od odgovornosti svih javnih bilježnika u Republici Hrvatskoj. U tom slučaju javni bilježnici su dužni Komori plaćati naknadu na osiguranje od odgovornosti.

(6) Povreda obveze osiguranja od odgovornosti odnosno plaćanja naknade Komori za osiguranje je teža povreda javnobilježničke službene dužnosti.

(7) Osiguravatelji su dužni sklopiti ugovor o osiguranju od odgovornosti s javnim bilježnikom koji im se za to obrati ili s Komorom.

(8) Uvjete osiguranja zajednički utvrđuju osiguravatelji u Republici Hrvatskoj, u dogovoru s Ministarstvom i Komorom. Osiguravatelji su dužni za svaku narednu godinu prije isteka tekuće godine odrediti osiguravatelja koji će ih zastupati. Ako osiguravatelji tako ne postupe najkasnije do konca listopada tekuće godine, zastupnikom osiguravatelja smatrat će se osiguravatelj kojega odredi Ministarstvo. Odluka Ministarstva o tome nije upravni akt.

(9) Ako se dogovor iz prethodnog stavka ovoga članka ne postigne u roku od trideset dana od postavljanja zahtjeva bilo koje strane drugim dvjema stranama, o uvjetima osiguranja odlučuje, na prijedlog bilo koje od strana, Stalno izbrano sudište pri Hrvatskoj gospodarskoj komori. Pravorijek Stalnog izbranog sudišta kojim se određuju uvjeti osiguranja za narednu godinu je pravomoćan i djeluje prema svim osiguravateljima, Ministarstvu, Komori i javnim bilježnicima.

(10) Smatrat će se da je javni bilježnik sklopio ugovor o osiguranju kada je podnio zahtjev za osiguranje, bez obzira na to da li je u vrijeme podnošenja zahtjeva već bio postignut dogovor iz stavka 8. ovoga članka.

(11) Ako je javni bilježnik štetu trećemu počinio namjerno ili iz grube nepažnje, osiguravatelj koji je naknadio štetu trećemu ima pravo regresa prema javnom bilježniku.

Pečat i potpis

Članak 18.

(1) Poslije polaganja prisege javni bilježnik je dužan bez odgađanja pribaviti pečate i žig.

(2) Pečati i žig javnog bilježnika sadrže: naziv »Republika Hrvatska«, grb Republike Hrvatske, naziv »javni bilježnik«, osobno ime javnog bilježnika, i naziv sjedišta javnog bilježnika.

(3) Otiske pečata i žiga te potpisa javnog bilježnika odobrava i ovjerava predsjednik zakonom određenog suda na čijem području javni bilježnik ima svoje sjedište. Ovjereni otisci pečata i žiga te potpis položiti će se kod zakonom određenog suda na području kojega javni bilježnik ima svoje sjedište. Jedan primjerak ovjerene isprave o otiscima pečata i žiga te o pohrani potpisa, zakonom određeni sud, dostavit će radi pohrane Komori.

(4) Javni bilježnik ima najmanje jedan službeni pečat i žig. Javni bilježnik određuje potreban broj pečata i žigova s grbom Republike Hrvatske koje će u svom radu koristiti. Pečate i žigove javni bilježnik može upotrebljavati samo za radnje koje je obavio u granicama svojih službenih ovlaštenja.

(5) Javni bilježnik je dužan svoje pečate i žigove čuvati s posebnom pažnjom, a ako ih izgubi ili mu nestanu na drugi način, dužan je o tome odmah obavijestiti zakonom određeni sud na području kojem je njegovo sjedište i Komoru, i to brzojavno ili dalekopisačem te neposrednom predajom podneska ili preporučenim pismom.

(6) O gubitku pečata i žiga sud će bez odgode objaviti oglas u »Narodnim novinama«. Taj će sud poništiti i naknadno pronađeni pečat ili žig.

(7) Odobrenje i ovjera otiska novog pečata ili žiga provode se po postupku predviđenom u stavku 3. ovoga članka, a novi pečat ili žig mora se od izgubljenog razlikovati umetanjem sljedećega slobodnoga rednog broja nakon broja pečata ili žiga istog promjera za koji mu je izdano odobrenje. Isti će se postupak provesti i za izmjenu pečata i žiga zbog oštećenja.

(8) Postupak iz stavka 7. ovoga članka je hitan.

Razrješenje

Članak 21.

(1) Javni bilježnik će biti razriješen:

1. ako naknadno prestanu postojati pretpostavke za obavljanje javnobilježničke službe iz članka 13. ovoga Zakona, ili ako se naknadno utvrdi da prigodom imenovanja nisu postojale,
2. ako ne položi prisegu,

3. ako se zaposli, ako počne koristiti starosnu ili invalidsku mirovinu ili počne obavljati neku drugu službu bez odobrenja,
 4. ako mu sudskom odlukom bude oduzeta ili ograničena poslovna sposobnost,
 5. ako uslijed tjelesnog nedostatka, tjelesne ili duhovne slabosti ili zbog bolesti postane trajnije nesposoban za uredno obavljanje službe,
 6. ako njegovi poslovni odnosi ili način vođenja njegovih poslova ugrožavaju interese stranaka,
 7. ako ne produžava uredno svoje osiguranje od odgovornosti ili ne plaća naknadu za osiguranje Komori.
- (2) Odluku o razrješenju donosi Ministarstvo na temelju pribavljenog mišljenja Komore. Prije donošenja odluke javnom bilježniku mora biti omogućeno da se izjasni o razlogu za razrješenje.
- (3) U slučajevima iz stavka 1. točke 6. i 7. ovoga članka na zahtjev javnog bilježnika, odluku o postojanju uvjeta za razrješenje donosi stegovno tijelo. Svoj zahtjev javni bilježnik mora postaviti najkasnije u roku od mjesec dana od kada je upoznat s razlogom zbog kojega se traži njegovo razrješenje. Odluku o razrješenju na temelju odluke stegovnog tijela donosi ministar.
- (4) U slučajevima iz stavka 1. točke 5. ovoga članka na postavljanje zastupnika javnom bilježniku koji nije sposoban brinuti se o svojim pravima u postupku za razrješenje, na dužnost javnog bilježnika da obavi potrebne liječničke preglede i na posljedice uskrate suradnje na odgovarajući se način primjenjuju propisi koji u tom pogledu važe za suce zakonom određenih sudova.
- (5) Za zastupnika iz stavka 4. ovoga članka javnom bilježniku može biti postavljen samo odvjetnik ili drugi javni bilježnik.

Pravni lijek
Članak 22.

Odluka Ministra o razrješenju odnosno o utvrđenju prestanka službe je konačna i protiv nje je moguće pokrenuti upravni spor.

Obavijest o prestanku službe te poništaj pečata i štambilja
Članak 23.

- (1) O prestanku službe javnog bilježnika Ministarstvo će obavijestiti Komoru te zakonom određeni sud na području kojega je javni bilježnik imao svoje sjedište.
- (2) Na temelju obavijesti Ministarstva Komora će brisati javnog bilježnika iz upisnika javnih bilježnika i o tome objaviti oglas u "Narodnim novinama".
- (3) Sud iz stavka 1. ovoga članka poništiti će pečate i štambilje javnog bilježnika.

Gubitak prava na zvanje
Članak 25.

- (1) Prestankom službe javni bilježnik gubi pravo nositi naziv "javni bilježnik". Taj se naziv ne smije koristiti ni s dodatkom koji bi upućivao na prestanak službe.
- (2) Ako je do prestanka javnobilježničke službe došlo zbog umirovljenja javnog bilježnika ili zbog razloga iz članka 21. stavka 1. točke 5. ovoga Zakona, Ministarstvo može dopustiti ranijem javnom bilježniku da i dalje nosi naziv "javni bilježnik" s dodatkom "izvan službe". To dopuštenje Ministarstvo može opozvati iz opravdanih razloga.

Preuzimanje poslovnih prostorija i zaposlenika
Članak 26.

Ako je služba nekog javnog bilježnika prestala, a drugi već postavljeni javni bilježnik može se useliti u poslovne prostorije razriješenoga javnog bilježnika, dužan je prije useljenja o svojoj

namjeri i datumu useljenja izvijestiti Ministarstvo. U tom se slučaju neće primjenjivati odredbe ovoga Zakona i odredbe provedbenih propisa glede utvrđivanja uvjeta kojima moraju udovoljiti oprema i prostorije za obavljanje javnobilježničke službe.

Privremeno udaljenje iz službe

Članak 27.

(1) Ministar može javnog bilježnika privremeno udaljiti iz službe :

1. ako je protiv javnog bilježnika pokrenut postupak za lišenje poslovne sposobnosti,
2. ako je protiv javnog bilježnika pokrenut postupak za razrješenje iz razloga navedenih u članku 21. ovoga Zakona,
3. ako je bez dopuštenja Ministarstva odsutan iz svog sjedišta duže od dva mjeseca.

(2) Privremeno udaljenje iz službe po odredbama stavka 1. ovoga članka traje:

1. za slučajeve iz stavka 1. točke 1. ovoga članka, do okončanja prvostupanjskog postupka pred sudom, ako je odlukom suda prvoga stupnja utvrđeno da ne postoje razlozi za oduzimanje poslovne sposobnosti, a u protivnom do pravomoćnog okončanja sudskog postupka za lišenje poslovne sposobnosti,
2. za slučajeve iz stavka 1. točke 2. ovoga članka, do konačnosti rješenja o razrješenju.
3. za slučajeve iz stavka 1. točke 3. ovoga članka samo ako zbog toga protiv javnog bilježnika bude istodobno pokrenut stegovni postupak i predloženo izricanje stegovne kazne privremenog oduzimanja prava na obavljanje službe u trajanju do jedne godine ili kazne oduzimanja prava na obavljanje službe, do pravomoćnosti stegovne odluke.

(3) Do privremenog udaljenja javnog bilježnika iz službe dolazi po sili zakona ako je protiv javnog bilježnika pokrenut kazneni postupak za kazneno djelo za koje je predviđena (zapriječena) kazna zatvora od 5 godina ili teža kazna ili za djelo koje je po svojoj prirodi takvo da ga čini nedostojnim za obavljanje javnobilježničke službe, sve do pravomoćnog okončanja kaznenog postupka.

(4) Prethodne odredbe ovoga članka ne utječu na odredbe o privremenom udaljenju javnog bilježnika u povodu pokretanja stegovnog postupka.

Čuvanje spisa i službene radnje u slučaju privremenog udaljenja javnog bilježnika iz službe

Članak 28.

(1) U slučaju privremenog udaljenja iz službe, ako javnom bilježniku nije postavljen vršitelj dužnosti, zakonom određeni će sud uzeti na čuvanje spise, knjige, pečat, štambilju i službeni grb za vrijeme dok udaljenje traje. U tom se slučaju na odgovarajući način primjenjuju odredbe koje vrijede za slučaj privremene spriječenosti javnog bilježnika (članak 143. 144.)

(2) Za vrijeme privremenog udaljenja iz službe javni bilježnik ne smije poduzimati nikakve službene radnje. Povreda te zabrane ne utječe na valjanost poduzetih službenih radnji.

Službeno sjedište

Članak 29.

(1) Službeno sjedište na području za koje je imenovan javnom bilježniku određuje Ministarstvo, na temelju prethodno pribavljenog mišljenja Komore.

(2) Javni bilježnik mora u mjestu koje mu je određeno kao službeno sjedište imati svoj ured.

(3) U većim gradovima javnom bilježniku može kao službeno sjedište biti dodijeljen određeni dio grada.

(4) Javni bilježnik ne smije bez dozvole Ministarstva imati više pisarnica niti uredovne dane održavati izvan svog sjedišta.

Početak i prestanak rada. Radno vrijeme

Članak 32.

- (1) Javni bilježnik ne smije započeti radom prije dana koji je određen kao dan početka njegova poslovanja.
- (2) Javni bilježnik koji je promijenio sjedište ne smije nastaviti obavljanje službe poslije dana kada mu je služba u tom mjestu prestala, niti početi s radom u novom sjedištu prije dana koji mu je za to određen. Javni bilježnik kojemu je dostavljena odluka o prestanku službe ili o udaljenju iz službe ne smije nastaviti obavljanje službe.
- (3) Radno vrijeme u javnobilježničkim uredima propisuje Ministarstvo svojim pravilnikom. Javni bilježnik može službene radnje poduzimati i izvan utvrđenog radnog vremena te tome prilagoditi dopunsko radno vrijeme svog ureda.

Izuzeće

Članak 36.

- (1) Na izuzeće javnog bilježnika na odgovarajući se način primjenjuju pravila o izuzeću suca u izvanparničnom postupku.
- (2) U slučaju dvojbe da li postoje razlozi za izuzeće javni bilježnik ovlašten je uskratiti obavljanje službene radnje.
- (3) O pritužbi zbog samoizuzeća ili o zahtjevu za izuzeće javnog bilježnika odlučuje sud iz članka 34. stavka 4 ovoga Zakona.
- (4) Na izuzeće javnobilježničkog prisjednika i vježbenika na odgovarajući se način primjenjuju pravila o izuzeću javnog bilježnika, a na izuzeće drugih osoba zaposlenih kod javnog bilježnika pravila o izuzeću zapisničara u izvanparničnom postupku.

Javnobilježnička tajna

Članak 37.

- (1) Javni bilježnik je dužan čuvati kao tajnu ono za što je saznao u obavljanju svoje službe, osim ako iz zakona, volje stranaka ili sadržaja pravnog posla ne proizlazi što drugo.
- (2) Javnobilježničku tajnu dužne su čuvati i osobe zaposlene kod javnog bilježnika.
- (3) Stranka može javnog bilježnika osloboditi dužnosti čuvanja tajne. Ako je stranka umrla ili bi njenu izjavu bilo moguće pribaviti samo uz velike teškoće, javni bilježnik može tražiti da ga dužnosti čuvanja tajne oslobodi sud iz članka 34. stavka 4. ovoga Zakona. Prije nego što donese odluku, sud će zatražiti mišljenje Komore o tome.
- (4) Dužnost čuvanja tajne postoji i nakon prestanka službe.
- (5) Javni bilježnik ne smije podnositi prijave protiv stranaka u povodu zatraženog pravnog mišljenja ili postavljenog zahtjeva za poduzimanje službenih radnji, a niti bilo kojem tijelu vlasti dostavljati primjerke svojih isprava bez njihova pisana zahtjeva za dostavu pojedinačne i jasno određene javnobilježničke isprave.

Zabrana suradnje i političkog djelovanja

Članak 38.

- (1) Javni se bilježnik ne smije povezati s odvjetnikom ni s drugim fizičkim ili pravnim osobama radi zajedničkog obavljanja službi niti koristiti isti poslovni prostor.
- (2) Dva ili više javnih bilježnika mogu zajednički obavljati svoju službu samo ako im to odobri Ministarstvo, na temelju prethodno pribavljenog mišljenja Komore.
- (3) Glede političkog djelovanja javnog bilježnika na odgovarajući se način primjenjuju pravila o zabrani političkog djelovanja sudaca.

Zabrana druge službe ili zaposlenja

Članak 39.

- (1) Javni bilježnik ne može istovremeno biti odvjetnik.
- (2) Javni bilježnik ne smije istovremeno biti u kojoj drugoj naplatnoj službi, ili imati kakvo drugo naplatno zaposlenje, ili biti članom tijela pravne osobe koja obavlja kakvu gospodarsku djelatnost.
- (3) Ministarstvo može, uz prethodno pribavljano mišljenje Komore, dati javnom bilježniku opozivu dozvolu za obavljanje službe, za zaposlenje odnosno članstvo iz stavka 2. ovoga članka.
- (4) Dok traje dozvola iz stavka 3. ovoga članka javni bilježnik ne smije sam obavljati svoju javnobilježničku službu.
- (5) Dozvola iz stavka 3. ovoga članka nije potrebna za obavljanje službe izvršitelja oporuke, stečajnog upravitelja, skrbnika ili koje druge slične službe utemeljene na odluci nadležnog organa.
- (6) Dozvola iz stavka 3. ovoga članka nije potrebna ni za obavljanje znanstvene, umjetničke ili predavačke djelatnosti te za obavljanje dužnosti u Komori i međunarodnim javnobilježničkim udrugama.

Oslobođenje od snaranja troškova

Članak 41.

- (1) Ako stranka ima pravo na oslobođenje od snošenja troškova postupka po pravilima Zakona o parničnom postupku, može zatražiti od suda na području kojega se nalazi sjedište javnog bilježnika od kojega se traži poduzimanje službene radnje, da je oslobodi od dužnosti plaćanja taksi za obavljanje te radnje.
- (2) U skladu s pravilima javnobilježničke tarife zakonom određeni sud može osloboditi stranku od plaćanja i nagrade i naknade troškova javnom bilježniku. U tom slučaju javni bilježnik, u skladu s pravilima javnobilježničke tarife, ima pravo tražiti od države plaćanje nagrade i naknade troškova. O zahtjevu za isplatu nagrade i naknade odlučuje zakonom određeni sud. Određena naknada i nagrada isplaćuju se iz sredstava suda.
- (3) Stranka može biti, nezavisno od odredaba stavka 1. i 2. ovoga članka, oslobođena od snošenja određenih troškova pružanja javnobilježničkih usluga u skladu s općim aktima Komore.

Odgovornost za štetu

Članak 42.

- (1) Javni bilježnik je dužan naknaditi štetu koju je drugom prouzročio povredom svoje službene dužnosti.
- (2) Za prouzrokovanu štetu javni bilježnik odgovara po općim pravilima za naknadu štete po kojima se odgovara za štetu koju su počinile službene osobe. Država ne odgovara za štetu koju počinu javni bilježnik.
- (3) Javnobilježnički prisjednik i vježbenik odgovaraju kao i javni bilježnik za štetu koju prouzroče povredom službene dužnosti pri samostalnom obavljanju kakve radnje u skladu s ovim Zakonom. Javni bilježnik odgovara solidarno s javnobilježničkim prisjednikom i vježbenikom ako ih je ovlastio da samostalno obave radnju. Javni bilježnik ima pravo regresa prema javnobilježničkom prisjedniku i vježbeniku po općim pravilima o regresnoj odgovornosti službenih osoba. Za štetu koju prouzroče javnobilježnički prisjednik i vježbenik država ne odgovara.

Glava četvrta
OPĆE ODREDBE O JAVNOBILJEŽNIČKIM ISPRAVAMA
Način pisanja javnobilježničke isprave

Članak 43.

- (1) Javnobilježničke isprave moraju biti napisane strojem ili drugim sredstvom mehaničkog pisanja, jasno i čitko. Isprave se smiju pisati ručno samo iznimno, i to trajnom tintom.
- (2) Kratice se u ispravi mogu rabiti samo ako su uobičajene ili opće poznate. Prazna mjesta u tekstu popunit će se crtama.
- (3) Pobliza pravila o obliku, načinu pisanja i obilježavanja odredit će Ministar posebnim pravilnikom.

Utvrđivanje istovjetnosti

Članak 60.

- (1) Ako javni bilježnik ne poznaje sudionike osobno i po imenu, njihovu istovjetnost utvrdit će osobnom iskaznicom ili putovnicom. Ako ni to nije moguće, njihovu istovjetnost mora posvjedočiti koji drugi javni bilježnik ili dva svjedoka istovjetnosti.
- (2) U ispravi javni će bilježnik navesti da li poznaje sudionike odnosno na koji je način utvrdio njihovu istovjetnost, uz točno navođenje imena, zanimanja i prebivališta svjedoka istovjetnosti, datuma i broja isprave upotrijebljene za utvrđivanje istovjetnosti i vlasti koja je tu ispravu izdala.

Tumači

Članak 68.

- (1) Ako koji od sudionika ne zna službeni jezik, mora se pozvati stalni sudski tumač. U javnobilježničkom aktu će se naznačiti da se je tako postupilo.
- (2) Tumač može biti i namještenik javnog bilježnika, ali mora imati sva druga svojstva svjedoka akta.
- (3) Tumač nije potreban ako javni bilježnik ili prisjednik vladaju jezikom kojim se služi i sudionik.
- (4) Kad je tumač potreban, javni će bilježnik nastojati da preko njega sazna pravu volju sudionika, i prema njoj na službenom jeziku sastaviti akt, koji će tumač prevesti sudionicima. Ako to sudionici traže, prijevod akta na jezik sudionika napisat će se i sašiti uz javnobilježnički akt.

Sadržaj javnobilježničkog akta

Članak 69.

- (1) Javnobilježnički akt mora sadržavati:
 - 1) podatke o javnim bilježnicima koji sudjeluju u sastavljanju akta (prezime i ime, njihovo javnobilježničko svojstvo i sjedište),
 - 2) podatke o sudionicima: o fizičkim osobama (osobno i rođeno ime, adresa prebivališta, datum rođenja), a o pravnim osobama (matični broj subjekta – MBS, iz sudskog registra ili broj drugog registra i sjedište),
 - 3) naznaku načina na koji je utvrđena istovjetnost osoba pod točkom 2.),
 - 4) tekst pravnog posla s naznakom eventualnih punomoći i priloga,
 - 5) napomenu da je javnobilježnički akt sudionicima pročitan ili da su održane one formalnosti koje po ovom zakonu zamjenjuju čitanje akta (članak 66. stavak 2., članak 67. stavak 1., članak 68.),

6) dan, mjesec, godinu i mjesto, a kada to zakon ili sudionici zahtijevaju, i sat kada je isprava sastavljena,

7) potpis osoba pod točkom 1. i 2., službeni pečat javnog bilježnika koji je sastavio javnobilježnički akt.

(2) Ako je javnobilježnički akt kasnije nadopunjen, ispravljen ili preinačen drugim javnobilježničkim aktom, to će se zabilježiti na izvorniku javnobilježničkog akta, odnosno, ako je izvornik izdan, na njegovom ovjerenom prijepisu koji čuva javni bilježnik.

Ovjera prijepisa Članak 74.

(1) Javni bilježnik je ovlašten potvrditi da se prijepis, odnosno, preslika bilo koje isprave slaže s njenim izvornikom, odnosno s ovjerenim prijepisom ili ovjerenom preslikom izvorne isprave, a ako ne razumije jezik na kome je izvornik, odnosno ovjereni prijepis ili ovjerena preslika isprave napisana, potvrdit će samo onda ako je sam obavio prijepis, odnosno, presliku te isprave.

(2) Prijepis se mora slagati s ispravom i u pravopisu, interpunkciji i skraćivanju riječi. Ako su u ispravi neka mjesta preinačena, brisana, precrtana, umetnuta ili dodana, mora se to u ovjeri navesti. U ovjeri će se navesti i je li isprava poderana, oštećena, ili inače po vanjskom obliku očito sumnjiva.

(3) Javni bilježnik mora točno usporediti prijepis isprave s njezinim izvornikom i ako utvrdi da se slažu, potvrdit će to na samom prijepisu, a uz to će navesti da je to prijepis izvorne isprave, ili da je to prijepis ovjerenog prijepisa izvorne isprave, čime je pisan izvornik isprave, odnosno, ovjereni prijepis izvorne isprave (rukopisom, strojopisom, drugim mehaničkim ili kemijskim sredstvom, odnosno, olovkom ili perom), a ako se pri pisanju izvorne ili pri pisanju ovjere te isprave koristila i štambilja i ta će se činjenica također navesti u potvrdi. U potvrdi će se navesti i osobno ime i adresa prebivališta stranke koja je izvornik, odnosno ovjereni prijepis izvorne isprave pokazala javnom bilježniku, a ako stranka tu ispravu nije donijela sa sobom, javni će bilježnik u potvrdi navesti gdje se ta isprava nalazila kad je njezin prijepis s njome uspoređivao.

(4) Ako se na ispravi nalazi kakva primjedba ili klauzula i ona će se unijeti u prijepis.

(5) Kad se ovjerava prijepis jednog dijela isprave ili izvod iz koje isprave, iz prijepisa se mora jasno razabirati koji su dijelovi isprave ostali neprepisani.

(6) S prijepisom je po ovom zakonu izjednačena preslika isprave.

(7) Kad se ovjerava preslika izvorne isprave, odnosno preslika ovjerenog prijepisa ili ovjerene preslike izvorne isprave, u potvrdi će se samo navesti da je to preslika izvorne isprave, odnosno preslika ovjerenog prijepisa ili preslika ovjerene preslike izvorne isprave, te osobno ime i adresa prebivališta stranke, koja je javnom bilježniku pokazala ispravu čija se preslika ovjerava, a ako stranka izvornu ispravu nije donijela sa sobom, javni će bilježnik u potvrdi navesti gdje se ta isprava nalazila u trenutku kada je s njom uspoređivala njezinu presliku.

Ovjera potpisa (legalizacija) Članak 77.

(1) Javni bilježnik može potvrditi da je stranka u njegovoj nazočnosti svojeručno potpisala pismenu, ili svoj rukoznak na njega stavila, ili da je potpis ili rukoznak, koji je već na pismenu, pred njim priznala kao svoj.

(2) Istovjetnost stranke mora se utvrditi u skladu s odredbama članka 60. i 61. ovoga Zakona.

(3) Ovjera, s pozivom na poslovni broj zapisnika ili upisnika o ovjerama i potvrdama, stavit će se na izvornom pismenu uz naznaku na koji je način utvrđena istovjetnost te dodatak da je potpis ili rukoznak istinit, i uz datum, potpis i službeni pečat javnog bilježnika. Ostali primjerci istog pismena ovjeravaju se po pravilima za ovjeru prijepisa (članak 74.).

(4) Pri ovjeri potpisa javni se bilježnik treba upoznati sa sadržajem pismena samo utoliko ukoliko je to potrebno za popunjavanje rubrika upisnika o ovjerama i potvrdama; on nije odgovoran za sadržaj pismena niti je dužan ispitivati da li su sudionici ovlaštteni na dotični posao.

(5) Javni bilježnik može ovjeriti i potpis na pismenu koje nije sastavljeno na službenom jeziku.

(6) Ako je sudionik slijep ili ako ne zna čitati, javni će mu bilježnik pročitati pismeno prije nego što ovjeri potpis ili rukoznak. Ako javni bilježnik ne zna jezik na kome je pismeno napisano, pismeno će pročitati stalni sudski tumač, što će se navesti u ovjeri.

(7) Ako se ovjerava potpis osobe kao zastupnika koje pravne osobe ili javnog tijela, javni bilježnik može u ovjeri potvrditi da se je ta osoba potpisala za pravnu osobu ili javno tijelo samo ako je on prethodno utvrdio da je ta osoba to ovlaštena učiniti.

Pismeni zahtjev za poduzimanje radnje

Članak 87.

Zahtjev da se priopći izjava i poduzme pravna radnja može se javnom bilježniku uputiti i pismeno te putem brzojava ili dalekopisača. Pismo i drugi oblik pismenog priopćenja zamjenjuje zapisnik iz članka 83. stavka 2. ovoga Zakona i sašit će se s posebnim zapisnikom koji će javni bilježnik načiniti o radnji iz članka 83., stavka 3. ovoga Zakona. U potvrdi će se naznačiti kojim je oblikom pismenog priopćavanja zahtjev postavljen.

Potvrda o pismenim priopćenjima

Članak 88.

Javni bilježnik može izdati potvrdu o tome da je kojoj stranci, ma gdje ona stanovala ili imala sjedište, pismom ili drugim oblikom pismenog priopćavanja, poslao priopćenje izvjesnog sadržaja. U tom slučaju javni će bilježnik u zapisniku o tome te u potvrdi navesti: prezime i ime (naziv) i adresu stranke koja je to zahtijevala, doslovni sadržaj priopćavanja, te doslovni prijepis adrese na koju je priopćenje poslato. Dokaz o upućivanju poruke pričvrstit će se uz zapisnik.

Potvrđivanje (posvjedočenje) činjenica

Članak 90.

(1) Na zahtjev zainteresiranih osoba javni bilježnik može potvrditi i druge činjenice pored onih navedenih u prethodnim člancima ovoga Zakona koje su se pred njim dogodile, poput rasprava o ponudama, dražbe, ždrijebanja izjave osoba o činjenicama i stanja za koje je javni bilježnik sam ili uz sudjelovanje stručnih osoba saznao.

(2) O potvrđivanju iz stavka 1. ovoga članka javni će bilježnik sastaviti zapisnik, u kojem će navesti mjesto, vrijeme, imena i adrese stranaka i drugih sudionika te točan opis onoga što se u njegovoj nazočnosti dogodilo ili što je inače utvrdio. Zapisnik će potpisati svi sudionici. Ako koji od sudionika odbije potpisati zapisnik, javni će bilježnik to naznačiti u zapisniku.

(3) U zapisniku iz stavka 2. ovoga članka posebno će se naznačiti kako je utvrđen identitet sudionika događaja na koji se posvjedočenje odnosi.

Čuvanje isprava

Članak 109.

(1) Javni je bilježnik dužan preuzeti na čuvanje isprave svih vrsta. Javni bilježnik je ovlašten odbiti preuzeti na čuvanje koju ispravu ako za to postoje opravdani razlozi.

(2) O preuzimanju isprava sastavit će se zapisnik, u kojem će se navesti mjesto i vrijeme preuzimanja, prezime i ime, zanimanje i adresu onoga koji je ispravu predao, oznaku položene isprave, razlog zbog kojega je položena i kome je treba izdati. Zapisnik će potpisati

osoba koja je ispravu predala i javni bilježnik. Na zapisnik će javni bilježnik staviti svoj službeni pečat.

(3) Ako se isprava pošalje javnom bilježniku pismom, o tome će se također sastaviti zapisnik odgovarajućom primjenom odredbe stavka 2. ovog članka. Pismo zamjenjuje potpis osobe koja je ispravu predala.

(4) Javni će bilježnik o preuzimanju isprave izdati potvrdu. Ako je isprava poslata poštom, potvrda će se poštom poslati pošiljatelju.

(5) Javni bilježnik je dužan utvrditi identitet osobe kojoj predaje ispravu u skladu s odredbama članka 60. i 61. ovoga Zakona. Primateelj je dužan potvrditi primitak isprave na zapisniku o preuzimanju.

Glava sedma POSTUPAK S JAVNOBILJEŽNIČKIM SPISIMA NAKON ŠTO SE UPRAZNI JAVNOBILJEŽNIČKO MJESTO

Čuvanje i predaja javnobilježničkih spisa

Članak 117.

(1) Predsjednik zakonom određenog suda na čijem se području nalazi sjedište javnog bilježnika, čim sazna da je mjesto javnog bilježnika upražnjeno, poduzet će bez odgađanja sve što je potrebno radi čuvanja javnobilježničkih spisa, predmeta, upisnika, knjiga, pečata i štambilja te radi davanja u sudski polog eventualne gotovine, papira i predmeta od vrijednosti i radi obavještanja stranaka o tome.

(2) Predsjednik suda iz stavka 1. ovoga članka zaključit će knjige bivšeg javnog bilježnika, sastavit će popis službenih spisa, predmeta, upisnika, knjiga, pečata i štambilja pa će ih ili pohraniti u sudsku arhivu ili će poduzeti potrebne mjere za njihovo čuvanje u dotadašnjem uredu javnog bilježnika sve dok obavljanje službe ne preuzme vršitelj dužnosti. O svemu tome predsjednik suda obavijestit će Komoru i Ministarstvo.

(3) Ako vršitelj dužnosti nije javni bilježnik, predat će mu se uz potvrdu dotadašnja arhiva, javnobilježnički pečat i štambilje, a ako jeste javni bilježnik, predat će mu se uz potvrdu samo dotadašnja arhiva, a on će raditi pod svojim pečatom. Raniji će se pečat poništiti.

(4) O poduzetim radnjama predsjednik suda obavijestit će Ministarstvo.

(5) Kada služba vršitelja dužnosti prestane zato što je upražnjeno mjesto popunjeno, predsjednik će suda popisati zajedno s ranijim vršiteljem dužnosti spise, predmete i knjige iz vremena ranijeg javnog bilježnika i iz vremena vršitelj dužnosti, i predat će ih novom javnom bilježniku.

(6) Predsjednik suda zaključit će javnobilježničke knjige i o provedenom postupku izvijestit će Komoru i Ministarstvo. Pečat i štambilje ranijeg javnog bilježnika poništiti će se.

Javnobilježnički prisjednici

Članak 122.

(1) Javnobilježnički prisjednici su diplomirani pravnici koji su zaposleni u javnobilježničkom uredu i koji su upisani u imenik javnobilježničkih prisjednika koji vodi Komora.

(2) U javnobilježničkom uredu mogu biti zaposlena najviše dva javnobilježnička prisjednika.

(3) U imenik javnobilježničkih prisjednika može biti upisana osoba koja ispunjava uvjete iz članka 13., stavka 1. točke 1., 2., 3., 4., 6., 7. i 8. ovoga Zakona. U odnosu na javnobilježničkog prisjednika na odgovarajući će se način primjenjivati odredbe članka 13. stavka 2. te odredbe članka 38. i 39. ovoga Zakona.

(4) Javni bilježnici prijavljuju Ministarstvu i Komori potrebu za otvaranjem mjesta javnobilježničkih prisjednika.

- (5) O potrebi otvaranja mjesta javnobilježničkog prisjednika odlučuje Ministarstvo, na temelju pribavljenog mišljenja Komore. Odobrena mjesta javnobilježničkog prisjednika popunjavaju se na temelju natječaja što ga raspisuje i provodi Komora. Prigodom izbora osobito će se voditi računa o uspjehu postignutom na pravnom studiju i dotadašnjem radu.
- (6) O izboru i postavljenju javnobilježničkog prisjednika odlučuje Ministarstvo, na temelju prethodno pribavljenog mišljenja Komore i javnog bilježnika. Ako se usprotivi postavljenju određenog javnobilježničkog prisjednika, javni bilježnik u narednih godinu dana ne može tražiti otvaranje mjesta javnobilježničkog prisjednika u svom uredu.
- (7) Služba javnobilježničkog prisjednika počinje teći od dana upisa u imenik Komore. Javni je bilježnik dužan bez odgađanja priopćiti Komori prestanak i svaki prekid rada prisjednika.
- (8) Prisjednik je dužan uredno plaćati članarinu Komori.

Javnobilježnički vježbenici

Članak 123.

- (1) Diplomirani pravnici koji su zaposleni u javnobilježničkom uredu smatraju se za javnobilježničke vježbenike ako su upisani u imenik javnobilježničkih vježbenika, koji vodi Komora.
- (2) U imenik javnobilježničkih vježbenika može biti upisana samo osoba koja dokaže da ispunjava uvjete iz članka 13., stavka 1., točke 1, 2., 3., 6., 7. i 8. ovoga Zakona. U odnosu na javnobilježničkog vježbenika na odgovarajući će se način primjenjivati odredba stavka 2. članka 13 te odredbe članka 38. i članka 39. ovog zakona.
- (3) Javni bilježnici prijavljuju Komori potrebu za otvaranjem mjesta javnobilježničkih vježbenika. Odobrena mjesta javnobilježničkih vježbenika popunjavaju se na temelju natječaja što ga raspisuje i provodi Komora. Prigodom izbora osobito će se voditi računa o uspjehu postignutom na pravnom studiju i dotadašnjem radu.
- (4) Vježbenička praksa počinje teći od dana upisa vježbenika u imenik. Javni je bilježnik dužan bez odgađanja priopćiti Komori prestanak i svaki prekid rada vježbenika.
- (5) Prekid vježbe do najviše šest tjedana u jednoj godini ukupno ne odbija se od prakse ako su nastali uslijed bolesti, odsustva, uračunavajući u to odmor i obavljanje vojne službe.
- (6) Javnobilježnički vježbenik u javnobilježničkom uredu obavlja praksu radi stjecanja uvjeta za polaganje pravosudnog ispita prema programu stručnog obrazovanja javnobilježničkih vježbenika.
- (7) Vježbenička praksa javnobilježničkog vježbenika može trajati dvije godine radi stjecanja uvjeta za polaganje pravosudnog ispita.
- (8) Ako vježbenik nakon prestanka rada javnog bilježnika ili nakon njegova premještaja nastavi raditi u njegovom uredu kod vršitelja dužnosti, to će mu se vrijeme uračunati u vježbeničku praksu. Vršitelj dužnosti je dužan obavijestiti Komoru da je vježbenik nastavio vježbu kod njega.
- (9) Ako vježbenik nakon položenog pravosudnog ispita nastavi s radom ili zasnuje radni odnos u javnobilježničkom uredu, smatrat će se javnobilježničkim savjetnikom. Ova činjenica upisat će se u Imenik javnobilježničkih savjetnika koji ustroji Komora.
- (10) U javnobilježničkom uredu može biti zaposlen samo jedan javnobilježnički savjetnik.

Zaštita prava

Članak 124.

Protiv odluke Ministarstva o izboru javnobilježničkog prisjednika, protiv odluke Komore kojom se odbija molba vježbenika za upis, protiv odluke Komore kojom uskraćuje potvrdu javnobilježničke vježbe te protiv odluke koje se određuje brisanje prisjednika odnosno vježbenika iz imenika, prisjednik odnosno vježbenik imaju pravo pokrenuti upravni spor, osim ako odluka o brisanju iz imenika nije donesena na temelju odluke stegovnog tijela.

Prisjednička i vježbenička prisega

Članak 125.

(1) Javnobilježnički prisjednik i vježbenik dužni su pred predsjednikom Komore ili javnim bilježnikom koga na to ovlasti Komora položiti prisegu. Ta je prisega po sadržaju ista kao i javnobilježnička prisega (članak 15.).

(2) O polaganju prisega sastavit će se zapisnik. Ako prisega nije položena pred predsjednikom Komore, primjerak zapisnika dostavit će se Komori.

Prava i dužnosti javnobilježničkog prisjednika, savjetnika i vježbenika

Članak 126.

(1) Javni bilježnik je dužan omogućiti javnobilježničkom prisjedniku, savjetniku i vježbeniku da rade na svim poslovima iz njihovog djelokruga određenog ovim Zakonom.

(2) Javnobilježnički prisjednik može obavljati sve poslove koje je po zakonu ovlašten obavljati javni bilježnik, a Komora mu, samo na zahtjev javnog bilježnika, može ograničiti obavljanje pojedinih poslova iz djelokruga poslova javnog bilježnika. Protiv rješenja Komore kojim se javnobilježničkom prisjedniku ograničava obavljanje pojedinih poslova iz djelokruga poslova javnog bilježnika nije dopušten pravni lijek, ali se može pokrenuti upravni spor.

(3) Javnobilježnički vježbenik može umjesto javnog bilježnika kod kojega radi:

- 1) sastavljati nacрте isprava,
- 2) zamjenjivati javnog bilježnika u onim poslovima u kojima ovaj zastupa stranke po članku 4. ovoga Zakona,
- 3) podizati proteste,
- 4) sastavljati inventare,
- 5) provoditi dobrovoljne dražbe pokretnih stvari s učinkom sudske dražbe.
- 6) priopćavati izjave (članak 83.),
- 7) vrši dostave.

(4) Javnobilježnički savjetnik umjesto javnog bilježnika kod kojega radi, uz poslove iz stavka 3. ovoga članka, koje može obavljati kao i vježbenik, može ovjeravati i potvrđivati sve isprave koje se upisuju u upisnik ovjera i potvrda (članak 74. do 81.), osim potvrde (solemnizacije) iz članka 59. ovoga Zakona.

(5) Javnobilježnički prisjednik, savjetnik i vježbenik potpisuju javnobilježničke isprave s napomenom da potpisuju u svoje ime, a za javnog bilježnika kod kojega rade. Svi poslovi koje obavi javnobilježnički prisjednik, savjetnik i vježbenik imaju isti pravni učinak kao da ih je neposredno obavio sam javni bilježnik. Javni bilježnik odgovara za obavljanje tih poslova, u skladu s ovim i drugim zakonom.

(6) Na pravni položaj javnobilježničkog prisjednika, savjetnika i vježbenika na odgovarajući se način primjenjuju pravila o sudskim savjetnicima i vježbenicima.

(7) Javnobilježnički prisjednik, savjetnik i vježbenik mogu početi s radom kod javnog bilježnika tek nakon što svoj potpis polože kod zakonom određenog suda, po pravilima ovoga Zakona koja se primjenjuju za polaganje potpisa javnog bilježnika kod kojega su zaposleni (članak 18. stavak 3.).

Stož za polaganje pravosudnog ispita

Članak 127.

(1) Program stručnog obrazovanja javnobilježničkih vježbenika iz članka 123. stavak 6. ovoga Zakona koji donosi Komora mora biti usklađen s programom Pravosudne akademije Ministarstva pravosuđa.

(2) Teoretski dio programa stručnog obrazovanja javnobilježničkih vježbenika iz stavka 1. ovoga članka mora biti usklađen s programom Pravosudne akademije Ministarstva pravosuđa.

Praktični dio vježbeničke prakse provodi se sukladno Zakonu o vježbenicima u pravosudnim tijelima i pravosudnom ispitu.

(3) Komora je dužna za program stručnog obrazovanja javnobilježničkih vježbenika iz stavka 1. ovog članka dobiti suglasnost od Ministarstva pravosuđa.

(4) Javnobilježnički vježbenici nakon 18 mjeseci javnobilježničke prakse imaju pravo pristupiti polaganju pravosudnog ispita ako su obavili praktični i teoretski dio stručnog obrazovanja iz stavka 2. ovoga članka.

(5) Vrijeme provedeno na praksi kod javnog bilježnika u svojstvu javnobilježničkog vježbenika izjednačava se u pogledu prava na polaganje pravosudnog ispita s odgovarajućom praksom provedenom kod odvjetnika, sudu ili državnom odvjetništvu, sukladno Zakonu o vježbenicima u pravosudnim tijelima i pravosudnom ispitu.

(6) Komora će posebnim pravilnikom odrediti način financiranja stručnog obrazovanja u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu Zakona.

Javnobilježnički zamjenici

Članak 128.

(1) Ako je javni bilježnik na odsustvu, bolestan ili je iz drugih razloga spriječen da duže vrijeme (članak 129., stavak 3.) obavlja svoju službu, u poslovima iz njegova djelokruga zamijenit će ga javnobilježnički zamjenik.

(2) Zamjenik javnog bilježnika može biti samo osoba koja ispunjava uvjete iz članka 13. stavka 1. točka 1. do 4., 6. i točka 8. ovoga Zakona.

(3) Zamjenik vodi javnobilježnički ured za račun i na trošak javnog bilježnika. Pravni odnos zamjenika i javnog bilježnika uređuje se njihovim sporazumom. Ako zamjenik i javni bilježnik ne mogu postići sporazum o svom odnosu, spor moraju najprije pokušati riješiti posredovanjem Komore (članak 134.).

(4) Zamjenik obavlja sve poslove javnog bilježnika s javnobilježničkim pravnim učinkom, vodi njegove knjige i upisnike, a isprave potpisuje kao zamjenik, i, ako sam nije javni bilježnik, upotrebljava službeni pečat i štambilje zamijenjenog javnog bilježnika. Isprave koje sastavi zamjenik čuvaju se u arhivi zamijenjenog javnog bilježnika.

(5) Zamjenik je dužan suzdržati se od obavljanja službenih radnji u slučajevima u kojima te radnje ne bi smio obavljati ni javni bilježnik kojega zamjenjuje.

Odobrenje i postavljanje zamjenika

Članak 129.

(1) Da bi zamjenik obavljao svoju službu, ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa prethodno će donijeti rješenje o njegovom postavljenju. Javni bilježnik potrebu za zamjenikom pisano će prijaviti Ministarstvu i predložiti ime zamjenika i po mogućnosti vrijeme trajanja zamjene.

(2) Javni bilježnik može unaprijed prijaviti Ministarstvu ime svog prisjednika ili druge osobe koja je sposobna da ga zamjenjuje (članak 128, stavak 2), koji bi ga trebao zamjenjivati u slučaju spriječenosti da obavlja službu najdulje godinu dana, a u posebnim slučajevima (bolest) može se i produžiti. I u tom slučaju javni bilježnik je dužan prijaviti Ministarstvu nastanak i prestanak potrebe zamjenjivanja. I za takvog zamjenika potrebno je prethodno odobrenje Ministarstva.

(3) Ako Ministarstvo ne odobri predloženog zamjenika, u roku od 8 dana pozvat će javnog bilježnika da predloži drugu osobu za svog zamjenika. Ako javni bilježnik neće ili ne može predložiti zamjenika, postaviti će ga Ministarstvo, pošto o tome zatraži mišljenje Komore. Ministarstvo neće imenovati zamjenika, ako se može osnovano pretpostaviti da spriječenost javnog bilježnika neće trajati duže od petnaest dana.

(4) Ovlasti zamjenika počinju preuzimanjem službe i prestaju, ako ne budu prije toga opozvane, predajom službe javnom bilježniku.

(5) Službene radnje zamjenika nisu bez učinka samo zbog toga što nisu bile ispunjene pretpostavke za njegovo postavljanje ili zato što su kasnije otpale.

(6) O zahtjevu za postavljanje zamjenika javni će bilježnik obavijestiti Komoru. Ministarstvo će Komoru obavijestiti i o svojoj odluci o zahtjevu za postavljanje zamjenika.

Vršitelj dužnosti javnog bilježnika

Članak 130.

(1) Ako javni bilježnik umre, bude udaljen iz službe, lišen zvanja ili ako se odrekne službe, Ministarstvo će po službenoj dužnosti, pošto zatraži o tome mišljenje Komore, odrediti vršitelja dužnosti između susjednih javnih bilježnika, ili javnobilježničkih prisjednika (članak 128. stavak 2.).

(2) Vršitelj dužnosti javnog bilježnika dužan je, ako nije javni bilježnik, prije nego otpočne svoj rad postupiti po odredbama članka 17. i 18. ovoga Zakona.

(3) Vršitelj dužnosti preuzet će spise i knjige javnog bilježnika te isprave i predmete od vrijednosti koji su ovome povjereni. On nastavlja i vodi javnobilježničke poslove za svoj račun.

(4) Stranka ima pravo prigodom obračuna s vršiteljem dužnosti uračunati predujam koji je platila javnom bilježniku prije nego što je vođenje poslova preuzeto.

Zajednička pravila za vršitelje dužnosti i zamjenike javnog bilježnika

Članak 131.

(1) Postavljenim vršiteljima dužnosti i zamjenicima javnog bilježnika Ministarstvo izdaje rješenje o njihovoj službi i o tome je dužno obavijestiti zakonom određeni sud na području kojega se nalazi sjedište javnobilježničkog ureda.

(2) Ako vršitelj dužnosti ili zamjenik nije položio prisegu, položiti će je pred predsjednikom zakonom određenog suda. Predsjednik suda odredit će i dan početka službe i poslat će Komori primjerke potpisa i, ako su u povodu toga odobreni novi pečati, i otiske tih pečata.

(3) Ako je javni bilježnik određen za zamjenika ili vršitelja dužnosti, on se radi nove službe ne mora posebno dopunski osigurati od odgovornosti.

(4) Vršitelj dužnosti i zamjenik imaju sva prava i dužnosti javnog bilježnika i na njih se na odgovarajući način primjenjuju odredbe ovoga Zakona o građanskopravnoj i disciplinskoj odgovornosti javnog bilježnika. Za štetu koju zamjenik počini trećima povredom službene dužnosti solidarno odgovara zamijenjeni javni bilježnik, a za štetu koju počini vršitelj dužnosti solidarno odgovara Komora. Odnos između javnog bilježnika i zamjenika odnosno vršitelja dužnosti i Komore prosuđivat će se po općim pravilima o regresnoj odgovornosti državnih službenika.

(5) Pri sastavljanju javnobilježničkih isprava i izdavanja opravaka, prijepisa i izvoda vršitelj dužnosti i zamjenik moraju potpisati svoje prezime i ime i naznačiti svoje svojstvo vršitelja dužnosti odnosno zamjenika te odluku kojom su postavljeni. Zamjenik mora usto navesti i javnog bilježnika kojega zamjenjuje.

(6) Dok traje zamjena, zamijenjeni javni bilježnik ne smije obavljati javnobilježničke poslove.

(7) Kada zamjenik odnosno vršitelj dužnosti preuzme dužnost, to će se zabilježiti u upisnicima i knjigama javnog bilježnika iz članka 116. ovoga Zakona. Isto tako u tom će se djelovniku zabilježiti i ponovno preuzimanje dužnosti od strane javnog bilježnika.

Upravni odbor
Članak 134.

(1) Upravni odbor:

- 1) utvrđuje nacрте Statuta i drugih općih akata Komore,
- 2) priprema sjednice Skupštine Komore,
- 3) izvršava odluke Skupštine Komore,
- 4) vodi imenik javnih bilježnika i vršitelja dužnosti te javnobilježničkih zamjenika, prisjednika i vježbenika,
- 5) sastavlja nacrt godišnjeg proračuna Komore, skrbi o gospodarskim pitanjima Komore te o naplati upisnina, članarine i drugih pristojbi na naplatu kojih je Komora ovlaštena,
- 6) odlučuje o drugim pitanjima koja su ovim Zakonom ili Statutom Komore stavljeni u njegovu Komoru te odlučuje o svim pitanjima koja nisu izričito stavljena u nadležnost nekog drugog tijela Komore.

(2) Broj članova Upravnog odbora određuje Skupština u skladu sa Statutom. Broj članova Upravnog odbora, računajući predsjednika Komore, mora biti neparan.

(3) Upravni odbor Komore saziva predsjednik Komore po potrebi. Za valjanost odluka Upravnog odbora potrebno je da njegovoj sjednici bude nazočna natpolovična većina članova. Odluke se donose u pravilu većinom glasova nazočnih članova. Statutom Komore utvrdit će se slučajevi u kojima će za valjano odlučivanje biti potrebna dvotrećinska većina članova Upravnog odbora, odnosno za koje mora glasovati natpolovična većina članova toga tijela.

Nagrade i naknade članovima tijela Komore

Članak 136.

Predsjednik i članovi Upravnog odbora obavljaju svoju službu besplatno, osim ako Statutom nije drugačije određeno. Oni imaju pravo na naknadu troškova koje su imali u obavljanju svoje službe. Odluku o tome donosi Upravni odbor Komore. Upravni odbor će donijeti i pravilnik o visini i naknadi putnih troškova.

Pravna sredstva

Članak 137.

Protiv odluka tijela Komore kojima se odlučuje o pravima i dužnostima javnih bilježnika, vršitelja dužnosti te javnobilježničkih zamjenika, prisjednika i vježbenika, ako nije što drugo određeno ovim Zakonom, moguće je voditi upravni spor.

Predstavnici javnobilježničkih prisjednika vježbenika

Članak 139.

Statutom Komore uređuje se broj, način izbora, prava i dužnosti predstavnika javnobilježničkih prisjednika i vježbenika u tijelima Komore.

Glava deseta

NADZOR NAD JAVNOBILJEŽNIČKOM SLUŽBOM

Ovlasti Ministarstva

Članak 140.

(1) Nadzor nad radom javnobilježničke službe obavlja Ministarstvo. Ono može po službenoj dužnosti ili u povodu pritužbi zainteresiranih osoba odrediti pregled poslovanja Komore, pojedinih javnih bilježnika, vršitelja dužnosti, javnobilježničkih zamjenika prisjednika i vježbenika te poduzeti potrebne mjere da se utvrđene nepravilnosti otklone i sankcioniraju.

(2) Komora i osobe iz stavka 1. ovoga članka dužni su Ministarstvu omogućiti pregled spisa i knjiga koje se kod njih nalaze.

- (3) Za obavljanje pojedinih pregleda Ministar može odrediti predsjednika ili suce zakonom određenog suda na području kojega se nalazi sjedište Komore ili javnobilježničkog ureda.
- (4) Reviziju knjiga i popisa, ispitivanje obračuna nagrada i troškova te obračuna poreskih obveza obavljaju službenici nadležnih upravnih tijela. Ti službenici nemaju pravo nadzora.
- (5) Ministar može raspustiti Upravni odbor i smijeniti predsjednika Komore, ako u radu tih tijela utvrdi teže nepravilnosti, odnosno ako ona ni nakon opomene ne ispune svoje zakonske obveze. U svom rješenju Ministar će odrediti rok za izbor novog Upravnog odbora i predsjednika Komore, a imenovat će i svog povjerenika između javnih bilježnika u Republici, koji će obavljati poslove tih tijela sve dok njihovo obavljanje ne preuzmu novoizabrana tijela.
- (6) Povjerenik obavlja svoju djelatnost u sjedištu Komore i ima pravo na primjerenu nagradu i naknadu troškova na račun Komore. Visinu nagrade i naknade troškova određuje Ministar.
- (7) Osobe ovlaštene za obavljanje nadzornih radnji mogu izreći ukor javnom bilježniku i drugim osobama iz stavka 1. ovoga članka zbog lakših povreda službene dužnosti i neprimjerenog ponašanja. Protiv ukora te osobe mogu izjaviti žalbu prvostupanjskom stegovnom vijeću, protiv odluke kojega nije dopušten pravni lijek. Izricanje ukora ne utječe na pravo nadzornog tijela da pokrene stegovni postupak. Ako stegovni postupak bude pokrenut, izrečeni ukor je bez pravnog učinka.
- (8) Ako u povodu žalbe iz prethodnog stavka ovoga članka prvostupanjska odluka o ukoru bude ukinuta, može se zbog istog djela pokrenuti stegovni postupak samo na temelju činjenica i dokaza koji nisu bili poznati u postupku pred nadzornim tijelom.

Ovlasti komore

Članak 141.

- (1) Nadzor nad radom i ponašanjem javnih bilježnika, vršitelja dužnosti te javnobilježničkih zamjenika, prisjednika i vježbenika obavljaju i Upravni odbor i predsjednik Komore.
- (2) Tijela iz stavka 1. ovoga članka ovlaštena su davati upute i stavljati primjedbe na rad osoba iz te odredbe.
- (3) Upravni odbor Komore će najmanje jednom u tri godine obaviti pregled ureda javnih bilježnika radi provjere njihova poslovanja. Pregled obuhvaća cjelokupnu djelatnost javnog bilježnika. Radi obavljanja pregleda Upravni odbor će odrediti jednog ili više svojih članova.
- (4) Ako se utvrde nepravilnosti u radu javnog bilježnika, protiv njega će se poduzeti mjere utvrđene ovim Zakonom i statutom Komore.
- (5) Pri provedbi svojih nadzornih ovlasti Komora nije ovlaštena upuštati se u ispitivanje sadržajne pravilnosti obavljanja javnobilježničkih poslova.

Dužnost prijave nepravilnosti

Članak 142.

Državna tijela su dužna, a stranke ovlaštene prijaviti Ministarstvu i Komori djela i propuste javnih bilježnika, vršitelja dužnosti te javnobilježničkih zamjenika, prisjednika i vježbenika.

Odsustvo javnog bilježnika

Članak 143.

- (1) Javni bilježnik koji se namjerava, zbog službenog posla, udaljiti iz mjesta svoga sjedišta za vrijeme duže od osam dana mora za to dobiti odobrenje Komore.
- (2) Ako javni bilježnik namjerava iz drugih razloga napustiti mjesto svog sjedišta duže od tri dana, za to mora dobiti odobrenje Komore ako odsustvo neće trajati duže od dva mjeseca tijekom kalendarske godine, odnosno ministra ako će ono trajati duže od dva mjeseca.
- (3) Javnog bilježnika koji je povrijedio odredbe ovoga članka pozvat će predsjednik Komore da se vrati u svoje sjedište, a ako se javni bilježnik nalogu ne pokori, protiv njega će se pokrenuti stegovni postupak.

- (4) Ako boravište javnog bilježnika nije poznato, poziv će mu se uputiti preko "Narodnih novina" na njegov trošak.
- (5) Ako na službenom području javnog bilježnika nema drugog javnog bilježnika, javni bilježnik je dužan obavijestiti predsjednika zakonom određenog suda o svakom odsustvu i spriječenosti u radu u trajanju dužem od jednog poslovnog dana.
- (6) O svakom odobrenom odsustvu i o spriječenosti zbog bolesti obavijestit će se Komora te predsjednici zakonom određenog suda na području kojih je sjedište javnog bilježnika.
- (7) Odredbe ovoga članka primjenjuju se i na vršitelje dužnosti i zamjenike javnih bilježnika.
- (8) Odredbe stavka 1. i 2. ovoga članka ne primjenjuju se u slučajevima kada dva ili više javnih bilježnika zajednički obavljaju svoju službu, ali ne mogu istodobno svi biti odsutni (članak 38. stavak 2.).

Nesposobnost za rad

Članak 144.

- (1) Ako javni bilježnik zbog svog tjelesnog ili duševnog stanja postane trajnije nesposoban za obavljanje javnobilježničke službe, pozvat će ga Upravni odbor Komore ili ministar, ako to Upravni odbor ne učini u razumnom roku, uz navođenje razloga za to, da se odrekne javnog bilježništva. Ako javni bilježnik u određenom roku tako ne postupi, Upravni će odbor zatražiti od zakonom određenog suda na području kojega je sjedište javnog bilježnika da provode postupak radi utvrđenja trajnije nesposobnosti za obavljanje javnobilježničke službe zbog tjelesnih i duševnih nedostataka (članak 21., stavak 1., točka 5.).
- (2) Postupak provodi predsjednik zakonom određenog suda, a odluku donosi javnobilježničko vijeće toga suda. Rasprava pred vijećem održat će se samo ako javni bilježnik može osobno na nju doći.
- (3) Protiv odluke vijeća iz stavka 2. ovoga članka žalbu Vrhovnom sudu Republike Hrvatske mogu podnijeti javni bilježnik i zakonom određeni državni odvjetnik. O žalbi odlučuje javnobilježničko vijeće Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

STEGOVNA ODGOVORNOST JAVNIH BILJEŽNIKA

Stegovna djela i kazne

Članak 145.

- (1) Ako javni bilježnik svojim ponašanjem u obavljanju javnobilježničke službe ili privatnom životu vrijeđa čast i ugled javnobilježničke službe ili dovede u pitanje povjerenje u javnobilježničku službu, ako povrijedi službenu dužnost, osobito ako nepropisno obavlja službene radnje ili ako ih svojom krivnjom odugovlači, kaznit će se zbog neurednosti ili stegovnog prijestupa.
- (2) Neurednost je svaka lakša povreda službene dužnosti koja nije stegovni prijestup.
- (3) Javni bilježnik čini stegovna prijestup:
- 1) ako je postigao svoje postavljenje svjesno prikrivajući postojanje zakonskih zapreka za to,
 - 2) ako povredi dužnost utvrđenu ovim Zakonom i time ozbiljno ugrozi povjerenje u svoju nepristranost i u isprave koje sastavlja, osobito ako poduzme službenu radnju u stvari u kojoj je po zakonu isključen, ili ako povredi dužnost čuvanja tajne,
 - 3) ako se ne pridržava zakonskih odredbi o kojima ovisi valjanost javnobilježničke isprave,
 - 4) ako potvrdi da se dogodila činjenica koja se nije dogodila u njegovoj nazočnosti,
 - 5) ako protivno javnobilježničkoj tarifi zaračunava i traži veću nagradu, ili ako kao sudski povjerenik vrši pritisak na stranke da ga postave za svog zastupnika,
 - 6) ako uz obećanje da će sniziti nagradu, preko posrednika ili na drugi nedoličan način traži stranke,
 - 7) ako zastupa stranku ili sastavlja isprave u slučajevima u kojima mu je to zakonom zabranjeno,

- 8) ako grubo povrijedi dužno poštivanje prema sudovima i nadzornim tijelima,
 - 9) ako se ne pokorava pravomoćnim odlukama sudova i nadzornih tijela;
 - 10) ako neuredno vodi knjige, osobito ako ostavlja prazne rubrike, ili nemarno upravlja svojim uredom,
 - 11) ako pomaže nadripišare potpisivanjem njihovih podnesaka, davanjem savjeta i mišljenja ili prikrivanjem njihove djelatnosti,
 - 12) ako sastavlja, protivno zakonu, javnobilježničke isprave na jeziku koji nije službeni,
 - 13) ako na javnoj dražbi, ili tijekom kojeg drugog postupka koji vodi kao javni bilježnik, ili kao povjerenik suda, ili kao zastupnik stranaka, kupi za sebe ili za svoje srodnike stvar koja se prodaje ili kupi tražbine, nasljedna ili druga prava,
 - 14) ako obavlja za plaću državnu ili koju drugu stalnu javnu ili privatnu službu, ako se bavi trgovinom ili posredničkim poslovima, ili zanimanjem koje nije u skladu s ugledom, čašću ili nezavisnošću javnog bilježnika, ako sklapa poslove pod svojim imenom za druge ili pod tuđim imenom za sebe ili ako je sudionik u poslovima u kojima poduzima službene radnje kao javni bilježnik ili sudski povjerenik, ako novac koji mu je povjeren na čuvanje, uloži na svoje ime protivno odredbama ovoga Zakona, ako preuzime obvezu jamstva ili odgovornosti u poslovima koji se sklapaju uz njegovo sudjelovanje u svojstvu javnog bilježnika,
 - 15) ako prigodom prijema javnobilježničkih prisjednika ili vježbenika povredi pravila o izboru javnobilježničkih prisjednika i vježbenika,
 - 16) ako za vrijeme za koje mu je privremeno oduzeto pravo na obavljanje službe obavlja javnobilježničke poslove ili na drugi način izigrava tu kaznu.
- (4) Statutom Komore mogu se utvrditi i drugi stegovni prijestupi.
- (5) Odredbe ovoga Zakona o stegovnoj odgovornosti javnog bilježnika i o stegovnom postupku protiv javnih bilježnika na odgovarajući se način primjenjuju i na vršitelje dužnosti te javnobilježničke zamjenike, prisjednika i vježbenika.

Kazne zbog neurednosti

Članak 146.

(1) Kazne zbog neurednosti su:

- 1) pismena opomena,
 - 2) novčana kazna do visine jedne osnovne mjesečne plaće suca prvostupanjskog suda, plaćanje koje se može odrediti u najviše pet jednakih mjesečnih obroka.
- (2) Prisjedniku i vježbeniku se zbog neurednosti može izreći novčana kazna do visine jedne osnovne mjesečne plaće sudskog savjetnika odnosno vježbenika na prvostupanjskom sudu plaćanje koje se može odrediti u najviše pet jednakih mjesečnih obroka.

Kazne za stegovne prijestupe

Članak 147.

(1) Kazne za stegovne prijestupe javnih bilježnika jesu:

- 1) pismeni ukor,
 - 2) novčana kazna do visine tri osnovne mjesečne plaće suca prvostupanjskog suda, plaćanje koje se može odrediti u najviše šest jednakih mjesečnih obroka,
 - 3) privremeno oduzimanje prava na obavljanje službe u trajanju do godinu dana,
 - 4) oduzimanje prava na obavljanje službe.
- (2) Kazna iz stavka 1., točke 3. ovoga članka ima za posljedicu i zabranu obavljanja poslova iz članka 4. ovoga Zakona.
- (3) Kazna oduzimanja prava na obavljanje službe izreći će se osobito:
- 1) ako je javni bilježnik postigao svoje postavljenje svjesno prikrivajući postojanje zakonskih zapreka za to,

2) ako za vrijeme za koje mu je privremeno oduzeto pravo na obavljanje službe obavlja javnobilježničke poslove ili na drugi način izigrava tu kaznu.

3) Ako je javni bilježnik zbog ranije počinjenoga teškoga stegovnog djela bio kažnjavan kaznom o privremenom oduzimanju prava na obavljanje službe u trajanju do godine dana.

(4) Ako je počinjenim stegovnim prijestupom javni bilježnik stekao kakvu nedopuštenu imovinsku korist, novčana kazna se može izreći do dvostrukog iznosa visine te koristi, neovisno o ograničenju iz stavka 1. točke 2. ovoga članka.

(5) Kazne zbog stegovnih prijestupa javnobilježničkih prisjednika, savjetnika i vježbenika jesu:

1) pismeni ukor,

2) novčana kazna do tri osnovne mjesečne plaće sudskog savjetnika odnosno vježbenika, plaćanje koje se može odrediti u najviše šest jednakih mjesečnih obroka; ako su javnobilježnički prisjednik ili vježbenik postavljeni za javnobilježničkog zamjenika ili vršitelja dužnosti, novčana im se kazna može izreći kao javnom bilježniku.

3) privremeno oduzimanje prava da obavlja poslove vršitelja dužnosti ili javnobilježničkog zamjenika, najduže u trajanju od godinu dana,

4) oduzimanje prava na obavljanje službe javnobilježničkog prisjednika ili vježbenika.

Zastara gonjenja

Članak 149.

(1) Zastarni rok za stegovne neurednosti je dvije godine, a za stegovne prijestupe pet godina.

(2) Zastarjelost počinje teći od dana kad je stegovno djelo počinjeno.

(3) Zastara se prekida podnošenjem stegovne prijave nadležnom tijelu te svim onim činjenicama kojima se po Kaznenom zakonu prekida zastara.

(4) Ako stegovni prijestup povlači kaznenu odgovornost, stegovni postupak može se pokrenuti sve do vremena u kojem zastarijeva pokretanje kaznenog postupka.

Stegovna tijela

Članak 150.

(1) Stegovni postupak zbog neurednosti provodi i odluku donosi Upravni odbor Komore. Postupak pred Upravnim odborom poblize se uređuje Statutom Komore. O žalbi protiv odluke Upravnog odbora odlučuje javnobilježničko vijeće zakonom određenog suda na području kojega je sjedište javnog bilježnika. Žalba se podnosi preko Komore.

(2) Istražni stegovni postupak zbog stegovnih prijestupa provodi stegovni istražitelj, a o stegovnom prijestupu raspravlja i odluku donosi javnobilježničko stegovno vijeće zakonom određenog suda ovlaštenog na osnivanje stegovnih vijeća, na području kojega se nalazi sjedište javnog bilježnika. U povodu žalbe protiv odluka prvostupanjskog stegovnog vijeća odlučuje javnobilježničko stegovno vijeće Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

(3) U Republici Hrvatskoj javnobilježnička stegovna vijeća osnovat će se u zakonom određenom sudu u Osijeku za područje sudova u Osijeku i Požegi, u zakonom određenom sudu u Rijeci za područje sudova u Gospiću, Puli i Rijeci, u zakonom određenom sudu u Splitu za područje sudova u Dubrovniku, Splitu, Šibeniku i Zadru, u zakonom određenom sudu u Zagrebu, za područje sudova u Bjelovaru, Karlovcu, Sisku, Varaždinu i Zagrebu.

(4) Javnobilježnička stegovna vijeća o pokrenutim stegovnim postupcima kao i o izrečenim stegovnim kaznama dužna su pisano odmah obavijestiti Ministarstvo.

Stegovni istražitelj

Članak 151.

Stegovni istražitelj u stegovnom postupku zbog stegovnog prijestupa je istražni sudac zakonom određenog suda ovlaštenog za osnivanje stegovnih vijeća na području kojega je

sjedište javnog bilježnika protiv kojega se postupak vodi, kojega za to odredi za kalendarsku godinu unaprijed predsjednik suda.

Stegovni postupak zbog stegovnog prijestupa

Članak 153.

- (1) Prijedlog za pokretanje stegovnog postupka ovlaštenu su podnijeti Ministarstvo, Komora, zakonom određeni državni odvjetnik i oštećenik.
- (2) Državna tijela i tijela pravnih osoba s javnim ovlastima dužni su zakonom određenom državnom odvjetništvu podnijeti prijavu kad god posumnjaju da je počinjen stegovni prijestup.
- (3) U pokrenutom stegovnom postupku zakonom određeni državni odvjetnik ima prava i obveze stegovnog tužitelja po odredbama kaznenog postupka.
- (4) Ako ovim Zakonom nije što drugo određeno, u stegovnom postupku na odgovarajući se način primjenjuju odredbe skraćenog kaznenog postupka, osim pravila o dovođenju, obećanju okrivljenika da neće napustiti boravište, jamstvu, pritvoru, pretrazi stana i osoba, privremenom oduzimanju predmeta, postupanju sa sumnjivim stvarima i imovinskopравnom zahtjevu.
- (5) O pokrenutom stegovnom postupku protiv javnog bilježnika, prisjednika, savjetnika i vježbenika, Komora, odnosno državni odvjetnik i oštećenik dužni su pisano odmah obavijestiti ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa.

Privremeno udaljenje iz službe

Članak 154.

- (1) Prvostupanjsko stegovno vijeće može, na prijedlog ili po službenoj dužnosti, u povodu već pokrenutog stegovnog postupka, odnosno na prijedlog Upravnog odbora Komore ili zakonom određenog državnog odvjetnika ako stegovni postupak još uvijek nije pokrenut, donijeti rješenje o privremenom udaljenju javnog bilježnika iz službe ako je to nužno radi zaštite časti i ugleda službe ili radi osiguranja interesa stranaka.
- (2) Privremeno će se udaljenje uvijek odrediti:
 - 1) ako je javni bilježnik stavljen pod istragu zbog kaznenog djela učinjenog iz koristoljublja ili kojeg drugog nečasnog kaznenog djela;
 - 2) ako je protiv javnog bilježnika donesena nepravomoćna odluka o oduzimanju prava na obavljanje službe.
- (3) Privremeno udaljenje će se opozvati čim prestanu razlozi koji su ga izazvali.
- (4) O odlukama iz stavka 1. i 2. ovoga članka stegovno će vijeće obavijestiti Komoru, okrivljenika i zakonom određenog državnog odvjetnika.
- (5) U hitnim slučajevima odluku o privremenom udaljenju mogu donijeti Upravni odbor Komore na vlastitu inicijativu i predsjednik zakonom određenog suda ovlaštenog za osnivanje javnobilježničkih stegovnih vijeća na prijedlog zakonom određenog državnog odvjetnika. O takvoj odluci moraju se odmah obavijestiti javni bilježnik i prvostupanjsko stegovno vijeće, koje je dužno, nakon što bez odlaganja omogući javnom bilježniku da se izjasni, odlučiti u roku od dvadeset i četiri sata o ukidanju ili održavanju na snazi te odluke.
- (6) Odredbe ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju na privremeno udaljenje iz službe vršitelja dužnosti te javnobilježničkog zamjenika, prisjednika i vježbenika.

Ovrha stegovnih odluka

Članak 155.

- 1) Pravomoćne odluke donesene u stegovnom postupku izvršava Komora.
- (2) Pravomoćne stegovne odluke o izrečenoj novčanoj kazni i o troškovima postupka imaju snagu ovršnih isprava, prisilnu ovrhu kojih ima pravo tražiti Komora. Sredstva postignuta

prisilnom ovrhom ulaze u proračun Komore i mogu se koristiti samo u obrazovne svrhe u okviru Komore.

(3) Ako je pravomoćnom stegovnom odlukom izrečena kazna oduzimanja prava na obavljanje službe odnosno zvanja, osoba kojoj je ta kazna izrečena brisat će se iz odgovarajućeg imenika Komore. Pravomoćna stegovna odluka kojom je izrečena koja druga kazna te nepravomoćna odluka o privremenom udaljenju iz službe upisat će se u imenik javnih bilježnika, vršitelja dužnosti odnosno javnobilježničkog zamjenika, prisjednika, javnobilježničkog savjetnika i vježbenika. Kazna pismenog ukora brisat će se iz imenika po proteku roka od godinu dana, novčana kazna po proteku roka od tri godine, a ostale kazne po proteku roka od pet godina.

(4) Ako je pravomoćnom stegovnom odlukom izrečena kazna privremenog oduzimanja prava na obavljanje službe ili oduzimanja prava na obavljanje službe, Komora će o tome obavijestiti Ministarstvo te zakonom određeni sud na području kojega je sjedište ureda javnog bilježnika, vršitelja dužnosti odnosno javnobilježničkog zamjenika, prisjednika, javnobilježničkog savjetnika i vježbenika. O tim kaznama objavit će se i oglas u "Narodnim novinama". Tako će se postupiti i u slučaju privremenog udaljenja iz službe.

Javnobilježnička tarifa

Članak 161.

Javni bilježnik ima pravo na nagradu za rad i na naknadu troškova u obavljanju službenih radnji iz svoga djelokruga u skladu s javnobilježničkom tarifom koju donosi Komora u suglasnosti s Ministarstvom.

Zabilježba i potvrda o nagradi i troškovima

Članak 165.

(1) Na svakoj ispravi i na svakom otpravku javni će bilježnik zabilježiti iznos zaračunate nagrade.

(2) Na zahtjev stranke javni će bilježnik izdati specificirani račun i priznanicu o plaćenju nagradi i troškovima.

Nagrada i troškovi javnog bilježnika kao povjerenika

Članak 166.

(1) Nagradu javnog bilježnika kao povjerenika koje vlasti određuje ta vlast. Javni bilježnik ne smije se sporazumijevati sa strankama o tome niti sam naplatiti od stranaka svoju nagradu i troškove.

(2) Nagradu i troškove javnog bilježnika iz stavka 1. ovoga članka naplaćuje od stranaka po službenoj dužnosti vlast koja ga je postavila za svog povjerenika po propisima koji važe za sudske, odnosno administrativne pristojbe.

(3) Država ne jamči za naplativost.

Javnobilježnički ispiti

Članak 170.

(1) Javnobilježnički ispit ovlaštene su polagati osobe koje imaju položeni pravosudni ispit i koje su nakon polaganja tog ispita radile dvije godine na pravnim poslovima u pravosuđu, odvjetništvu, i u javnom bilježništvu odnosno tri godine na drugim pravnim poslovima.

(2) Javnobilježničkim ispitom provjerava se poznavanje pravnih propisa koji uređuju javnobilježničku službu, ovjera i legalizacija isprava u odnosima s međunarodnim elementom, trgovačka društva, zemljišnoknjižni postupak, upis u sudski registar, nasljedno, obiteljsko i stvarno pravo, izvanparnični i ovršni postupak. Prigodom određivanja sadržaja javnobilježničkog ispita vodit će se računa o sadržaju pravosudnog ispita, kako bi se izbjeglo ponovno polaganje pravne građe koja je bila obuhvaćena pravosudnim ispitom.

Javnobilježnički ispit sastoji se od pismenog i usmenog dijela. Sadržaj javnobilježničkog ispita pobliže će se urediti pravilnikom Ministarstva.

(3) Na organizaciju i način izvođenja javnobilježničkog ispita na odgovarajući će se način primijeniti odredbe o pravosudnom ispitu.

(4) Ministarstvo je dužno organizirati prve javnobilježničke ispite u roku od šest mjeseci po stupanju na snagu ovoga Zakona.

(5) Prethodno pohađanje tečaja iz članka 171. ovoga Zakona nije uvjet za pristupanje javnobilježničkom ispitu.